

Tájékoztató kiadvány 6.

ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁS

KÉZIKÖNYV A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁHOZ

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

2024.

Tájékoztató kiadvány

ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁS

Kézikönyv a támogatási kérelem benyújtásához

2024.

Tartalom

1.	Általános tudnivalók az ökológiai gazdálkodásról	9
1.1	ÖKO támogatások Magyarországon	10
1.2	A támogatás meghirdetése és a kötelezettségvállalási időszak	12
1.3	Az új ÖKO támogatásról	13
1.4	A támogatás típusa, összege	16
2.	Tanúsítás, ellenőrzés	19
2.1	A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal szerepe	19
2.2	Tanúsítás rendszere Magyarországon	20
2.3	Ellenőrzés, tanúsítás, bejelentkezés a tanúsítási rendszerbe.....	20
3.	Az új ÖKO támogatás általános és alapkövetelményei	23
3.1	Általános követelmények (kötelezettségvállalások és követelmények)	23
3.2	Az új ÖKO támogatás alapkövetelményei	25
4.	A támogatási kérelem (pályázat) benyújtása	29
4.1	Jogosultsági kritériumok	29
4.2	A pályázat benyújtásához kapcsolódó tudnivalók	30
5.	Területmérés.....	33
5.1	A kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területek beazonosítása ..	33
5.2	A jogosult terület meghatározása	36
5.3	Területek elkülönítése	41
5.4	A területmérés elvégzéséhez szükséges tudnivalók	42
6.	Pontozási rendszer.....	45
7.	Támogatás várható ütemezése, fontosabb határidők	49
8.	Szankciók	53
9.	Az egyes előírásokhoz kapcsolódó kiegészítő információk.....	61
9.1	Gazdálkodási Napló (GN) vezetése.....	61
9.2	Tápanyag-gazdálkodási terv készítése	62
9.3	Legeltetésre vonatkozó speciális szabályok.....	62
9.4	Ültetvényekre vonatkozó speciális szabályok	64
10.	Miben segít a NAK?	67
11.	Melléklet: Fogalomtár	69

Tisztelt Gazdálkodó!

A vidékfejlesztési támogatásoknak kiemelten fontos része a környezetkímélő gazdálkodási formák támogatása, így az Agrárminisztérium rendkívül fontosnak tartja, hogy biztosítsa a KAP Stratégiai Terv alapján az Ökológiai gazdálkodás intézkedés folytatását.

Magyarország Kormánya a lehető legmagasabb, 80%-os nemzeti forráskiegészítést biztosít a Közös Agrárpolitika vidékfejlesztési támogatásaihoz, amelynek köszönhetően az új időszak alatt is lehetőség nyílik arra, hogy 5 éves kötelezettségvállalási időszakot átölelő új ökológiai gazdálkodás (ÖKO) felhívás kerüljön meghirdetésre. Az új felhívásban az ültetvények földhasználati kategóriában extenzív és intenzív ültetvényeket különböztetünk meg, amelynek célja, hogy az ökológiai gazdálkodást árutermelő irányba mozdítsuk el mindamellet, hogy alacsonyabb tőszámú vegyes ültetvények támogatására is lehetőség nyílik.

Jelen kiadvány a 2024 őszén, a KAP Stratégiai Terv keretén belül meghirdetésre kerülő Ökológiai gazdálkodás (ÖKO) igénylésének lehetőségéről ad tájékoztatást. Az Agrárminisztérium és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara szakértői által készített kézikönyv célja, hogy iránytűként szolgáljon, közérthető megfogalmazásával segítse az új ÖKO pályázati felhívás megértését és értelmezését. Célunk, hogy az érdeklődők a kiadvány átolvasását követően képet kapjanak a támogatási lehetőségről, valamint elegendő információhoz jussanak ahhoz, hogy eldönthessék: szeretnék-e, tudják-e vállalni a támogatás igénybeviteléhez szükséges előírásokat. A kiadvány a KAP Stratégiai Terv szerinti ÖKO támogatás kereteit tartalmazza, a részletszabályokról teljeskörűen majd a pályázati felhívásból tájékozódhat, illetve a NAK falugazdászai is készséggel állnak az érdeklődők rendelkezésére.

Magyarországon a világ számos országához képest még mindig viszonylag ideálisak a feltételei annak, hogy mezőgazdasági termelést folytathassunk. Azonban a talajok kimerülése, az élő rendszerek egyensúlyának felborulása és az egyre szélsőségesebbé váló időjárás miatt az agrártermelés egyre távolabb kerül a környezeti szempontból ideális állapottól. Az ÖKO egy, a környezeti, természeti kihívásokra adott válaszintézkedés. Az ÖKO ezért nem tekinthető támogatás kiegészítésnek, hanem a környezettudatosabb gazdálkodásból adódó többletköltségek és csökkenő bevételek kompenzációjára szolgál.

A 2024. november 25-én nyíló új ÖKO felhívásban a Vidékfejlesztési Program keretében kiírt ÖKO felhíváshoz hasonló mértékű éves szintű kötelezettségvállalással tervez az Agrárminisztérium, amely előzetes tervek szerint biztosítani fogja az érdeklődő gazdálkodók részvételét a programban.

A támogatásra rendelkezésre álló keretösszeggel kívánjuk ösztönözni a jelenleg még konvencionális művelésű területek ökológiai művelés alá vonását és átállítását, illetve a már ökológiai művelésbe vont területeken a gazdálkodási mód fenntartását.

Az ökológiai gazdálkodás olyan gazdálkodási és élelmiszer-előállító rendszer, amely tiltja, illetve korlátozza a szintetikus növényvédő szerek, műtrágyák, valamint a mesterséges hozamfokozók használatát. Kiemelten kezeli a korszerű állattjöléti elvárásokat, a természeti környezet megővését és a fenntarthatóságot. Ezeket az elveket, szabályokat fokozott ellenőrzés mellett alkalmazza a termeléstől a feldolgozáson keresztül a kereskedelemig.

A támogatást igénylő a támogatási rendszerbe való belépés esetén vállalja, hogy felhagy a konvencionális termeléssel és egy olyan gazdálkodási gyakorlatot, előírásrendszert követ, amely hozzájárul a biológiai sokféleség fenntartásához, illetve növeléséhez. Ezzel erősíti a természetes önszabályozó folyamatokat, védi és javítja a talaj biológiai állapotát, csökkenti a növényvédő szerek szakszerűtlen használatából és a helytelen tápanyag-gazdálkodásból eredő kedvezőtlen környezeti hatásokat, valamint segíti az élelmiszerbiztonságot.

A kézikönyv áttanulmányozásával az olvasó információt kap a támogatás feltételrendszeréről, előírásokról így ennek alapján dönteni tud arról, hogy érdemes-e igénylőként belépnie a támogatási rendszerbe.

A támogatási rendszerbe belépés esetén az érintett gazdálkodó közvetlenül és közvetve is hozzájárul a fenti célok megvalósulásához.

Bízunk abban, hogy hasznára válik kiadványunk!!

Papp Zsolt György

elnök

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

dr. Feldman Zsolt

mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért

felelős államtitkár

Agrárminisztérium

1. Általános tudnivalók az ökológiai gazdálkodásról

Az ökotermékek piaca az utóbbi évtizedekben robbanásszerű növekedésen ment keresztül, amely mögött a fenntarthatóság iránti egyre növekvő igény, a környezeti problémák tudatosítása és az egészséges életmód iránti elkötelezettség áll. 2022-ben érezhető volt egy megtorpanás a kiskereskedelemben a válság miatt, s az EU-ba irányuló biokereskedelmi értékesítés és a biotermék-behozatala visszaesett. Az ökotérszervek aránya azonban a válság idején is, még ha csak kis mértékben is, de tovább növekedett.

Az elmúlt 10 évben tehát a világ más országaihoz hasonlóan Magyarországon is nőtt az ökológiai művelésbe vont ellenőrzött terület és az ökológiai gazdálkodást folytató gazdaságok száma. Míg a '90-es évek elején 8000 hektáron termeltek biotermékeket, addig a 2000-es években az ökológiai gazdálkodásba bevont terület több mint 147 000 hektárra növekedett. A 2012-2019 időszak alatt több mint kétszeresére (132%-kal), 5,71%-ra emelkedett a hazai ökológiai ellenőrzés alá tartozó területek részaránya. 2019-ben Magyarországon 303 190 hektáron folyt ellenőrzött ökológiai gazdálkodás. 2023-ban 237 579 hektár átállt és 82 672 hektár átállás alatti terület volt, azaz összesen mintegy 320 251 hektár jött be az öko tanúsítási rendszerbe (nem minden gazdálkodó igényelt ökológiai gazdálkodás támogatást!). Az egymást követő ökológiai átállást támogató beavatkozások is jelentős hatással voltak a biogazdálkodás elterjedésére.

Az ökológiai gazdálkodás ösztönzése, az ökológiai gazdálkodásba vont területek bővülése kiemelt célként jelenik meg az előttünk álló időszakban is, így az Európai Zöld Megállapodás célkitűzéseinek elérése érdekében is nagyon fontos a támogatás folytatásának biztosítása. A Magyar Kormány továbbra is rendkívül elkötelezett az ökológiai gazdálkodás hazai előremozdításával kapcsolatban, ezért is született meg 2022-ben a Nemzeti Cselekvési Terv az Ökológiai Gazdálkodás Fejlesztéséért (2022-2027) hazai dokumentum, amelynek egyik legfontosabb célkitűzése, hogy megduplázza a hazai ökológiai művelés alá vont területek méretét, elérve ezzel a 10%-os ökotérszervek arányt az összes hazai mezőgazdasági területen belül. Mindezen célok eléréséhez jelen támogatás is egy eszköz.

1.1 ÖKO támogatások Magyarországon

Az európai közösség a XX. század végén egy új mezőgazdasági modell kialakítását tűzte ki célul. A környezet, a gazdaság és a társadalom céljait egyszerre szolgáló – hosszú távon is „fenntartható” – Közös Agrárpolitika (KAP) az Európai Unióhoz csatlakozást követően Magyarország számára is új kihívást jelentett. Az „Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása (ÖKO)” intézkedés már 2004 óta fontos alappillére a vidékfejlesztési támogatásoknak.

Az uniós támogatási rendszer hazai megismertetése céljából 2002-ben hazai költségvetésből finanszírozva elindult a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Program (NAKP), amely eltérően az 1997-től életben lévő nemzeti támogatástól már nem csak az átállás alatti, hanem az átállt ökológiai gazdálkodást is támogatta, amely 2003-ban is folytatódott. Az uniós csatlakozás után 2004 – 2009 között, a Nemzeti Vidékfejlesztési Terven (NVT) belül, majd 2014-ig az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) keretében nyílt lehetőség az ökológiai gazdálkodást folytató gazdálkodók támogatására az Agrár-környezetgazdálkodási támogatás (AKG) intézkedésen belül. A korábbi támogatási programok a Vidékfejlesztési Program keretén belül folytatódott. 2015-től a Vidékfejlesztési Program keretében nyílt lehetőség a programhoz való csatlakozásra.

A KAP tárgyalások elhúzódása okán, a folyamatosság biztosítása érdekében a 2015-ben nyertes kedvezményezettek számára egy éves hosszabbítási lehetőséget biztosított az Agrárminisztérium. Azonban az egyeztetések elhúzódása miatt további több alternatíva mérlegelésére is sor került a környezetvédelmi, illetve gazdaságossági szempontból is fontos ÖKO folytonosságának biztosítása érdekében.

Mindenknek jegyében az a döntés született, hogy a támogatás folyamatosságának biztosítása, a támogatásba bevont területeken elért eddigi eredmények fenntartása, illetve a gazdálkodói részvétel további ösztönzése érdekében 2021 őszén ismét lehetőség nyílt a támogatás igénylésére, 3 éves kötelezettségvállalási időszakkal. Kiemelt cél volt továbbá annak biztosítása, hogy az ÖKO támogatásban ne legyen kieső év, ezáltal az 2022-től továbbra is elérhető legyen a gazdálkodók számára.

Az Európai Unió Bizottsága 2022. november 7-én elfogadta Magyarország Közös Agrárpolitikai (KAP) Stratégiai Tervét, amely alapján az agrártámogatási források 2023. január 1-től felhasználhatóvá váltak. Fontos ugyanakkor hangsúlyozni, hogy 2023 és 2025 között a Vidékfejlesztési Program (VP) és a KAP Stratégiai Terv párhuzamosan működik egymás mellett. A Vidékfejlesztési Program és az átmeneti időszak lezárultát követően a KAP Stratégiai Terv alapján új 5 éves kötelezettségvállalási időszakkal indul az új ÖKO.

A kézikönyv az új, 2025–2029-es időszakra szóló ÖKO feltételeinek megismertetése, valamint a támogatási kérelem (pályázat) benyújtásának megkönnyítése érdekében készült.

A jelenleg futó felhívás kötelezettségvállalási időszaka 2024 december 31-én zárul, és 2025-től újabb pályázati felhíváson keresztül, már a megváltozó körülményekhez igazodva került meghirdetésre az új ÖKO felhívás.

	2002 (NAKP)	2003 (NAKP)	2004 – 2009(NVT)	2009 – 2014 (ÚMVP)	2015 – 2021 (VP)	2022- 2024 (VP)
Igénylők száma (db)	1 043	1 136	1 303	1 703	4327	3647
Igényelt terület nagysága (ha)	75 353	59 657	71 738	85 855	238 112	179 418
Támogatottak száma (db)	570	586	816	1 357	3969	3498
Támogatott terület nagysága (ha)	58 000	26 559	63 392	84 421	216 318	154 999

1. táblázat: Az alábbi táblázat a korábbi ÖKO intézkedések ökológiai gazdálkodáshoz kötődő célprogramok statisztikai adatait mutatja be

A támogatás célja

A környezet megóvása, a biológiai sokféleség fenntartása és növelése, a természetes önszabályozó folyamatok erősítése, a talaj biológiai állapotának védelme és javítása, a növényvédő szerek szakszerűtlen használatából és a helytelen tápanyag-gazdálkodásból eredő kedvezőtlen környezeti hatások csökkentése és az élelmiszerbiztonság garantálása. Az új ÖKO támogatás egyrészt a konvencionális területek ökológiai művelés alá vonását kívánja ösztönözni, másrészt az ökológiai művelésbe vont területeken a gazdálkodási mód fenntartását célozza.

1.2 A támogatás meghirdetése és a kötelezettségvállalási időszak

A támogatási kérelmeket (pályázatokat) elektronikus úton, 5 éves időtartamra lehet benyújtani. Sikeres pályázat esetén a kötelezettségvállalás időszaka 2025. január 1-től 2029. december 31-ig tart. A kérelem benyújtásával a támogatást igénylő vállalja, hogy a kötelezettségvállalási időszak 5 éves időtartama alatt betartja a követelményeket.

A pályázati felhívás októberben jelent meg, a www.kap.gov.hu honlapon, KAP-RD20-1-24 kódszámmal.

Az előző időszakhoz képest a főbb változásokat az alábbiakban foglaljuk össze (a felsorolás nem teljes körű):

A gyümölcsültetvények esetében:

- A korábbi terméstípus szerinti meghatározás helyett intenzitás alapján megkülönböztetésre került Intenzív és Extenzív-, valamint Szőlőültetvény ültetvénycsoportok.
- Bevezetésre került a minimális tőszám megléte
- AKG-val ellentétben az ÖKO-ban NINCS maximális életkor meghatározva!
- Ültetvénycserére rendelkezésre álló időszak meghosszabbításra került, így ültetvénycserére tárgyév október 1-től következő évi egységes kérelem benyújtásáig lesz lehetőség.
- Vegyes hasznosítású gyümölcsültetvény továbbra is támogatott. A minimális tőszámnak 240 db/ha-t el kell érnie.
- Az éghajlati változások miatt a támogatható növényfajok listája bővítésre került, így bekerült a tervezetbe a gránátalma, pekándió, olivabogyó, pisztácia is.

Kiválasztási szempontok:

- Kivezetésre került a szaktanácsadói igazolásért járó többletpont.
- Új szempontként jelent meg az állattartásért járó többletpont.

Képzési szabályok módosultak:

- Nincs mentesség a képzés alól, a Támogatási Okirat (TO) ügyfélkapura történő kiküldését követő 1 éven belül teljesíteni kell
- Szankciók mértéke növekedett

Az új ciklusban a kötelezettség-vállalással érintett egybefüggő területeket (továbbiakban: KET) legalább 1 méter pontossággal kell meghatározni és az azokat beazonosító EOV koordinátákat alfanumerikusan, vagy a shape file formában kell feltölteni a kérelemben. A shape file-t ZIP formátumban szükséges feltölteni. A tanúsító szervek adatszolgáltatása és a kormányhivatalok ültetvényekkel kapcsolatos

adatszolgáltatásnál – a nyilvántartási rendszerek eltérő adatstruktúrájából fakadó különbségek miatt – bevezetésre fog kerülni egy 5 %-os, de maximum 1 ha-os tolerancia, a nyilvántartott adatok és a KET területe közötti eltérésekre.

Lehetőség lesz arra, hogy egy támogatást igénylő - ugyanazon területre - nyújtson be kérelmet ÖKO és a KAP ST RD 21_G04_LCI_73 kódszámú Agro-ökológiai nem termelő beruházások elnevezésű beavatkozás alapján meghirdetett felhívás valamelyikében. Amennyiben nyer a nem termelő beruházások keretében, abban az esetben pénz visszakövetelés nélkül kivonhatja az ÖKO támogatásból az érintett területet. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a támogatási kérelem benyújtásakor már nyilatkoznia kell a mezőgazdasági termelőnek arról, hogy amennyiben nyer a nem termelő beruházás keretében beadott támogatási kérelme, úgy visszavonja az öko kérelmét. Ezt a nyilatkozatot ne felejtse el azok megtenni, akik tervezik majd a nem termelő beruházás beadását.

1.3 Az új ÖKO támogatásról

Az ökológiai gazdálkodás támogatás olyan önkéntes alapon működő kifizetési rendszer, amelyben a résztvevők az ökológiai gazdálkodási célok elérése érdekében a gazdálkodásuk során többlet tevékenységek elvégzését vállalják. Az átállási és a fenntartási időszak alatt egyaránt be kell tartani a biogazdálkodásra vonatkozó előírásokat, azonban az átállási időszak alatt még nem minősíthetők a termékek ökológiai gazdálkodásból származó termékeknek.

Az átállási időszakban tehát már jelentkeznek az ökológiai gazdálkodás gyakorlatából eredő többletköltségek, a termék azonban még nem értékesíthető biotermékként. A támogatási összeg ezért, valamint az ökológiai gazdálkodásba vont területek növekedésének ösztönzése miatt, az átállás időszaka alatt magasabb, mint a fenntartás ideje alatt. Kivétel a gyep földhasználati kategória, ahol ugyanannyi a fajlagos támogatási összeg az átállás alatti és a már átállt területek vonatkozásában).

A támogatási összegeket a következő alfejezet tartalmazza.

A 2018. május 30-i (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: (EU) 2018/848 rendelet) II. mellékletének I. része értelmében az átállási időszak:

- a) szántóföldi földhasználati kategória esetében – a 2b. mellékletében felsorolt növények kivételével – 2 egymást követő év;
- b) szántóföldi földhasználati kategória esetében, a 2b. mellékletben felsorolt takarmányoktól eltérő évelő növények esetén 3 egymást követő év, ha a kedvezményezett

nem tér át más –a 2b. mellékletben nem szereplő – szántóföldi kultúrára, illetve, ha nem történik korosbítás az adott KET vonatkozásában;

c) gyep földhasználati kategória esetében 2 egymást követő év;

d) ültetvény földhasználati kategória esetében 3 egymást követő év

Az átállási időszak maximális hossza (a támogatás szempontjából):

Földhasználati kategória	Földhasználati kategória
gyep	2 év
szántó	2 év vagy 3 év
ültetvény	3 év

Az átállási időszak kezdete a 2018/848/EU rendelet szerinti, akkreditált ökológiai tanúsító szervezet igazolása alapján kerül meghatározásra. Az átállási időszak meghosszabbítása nem lehetséges. A KET ökológiai státusza (besorolása) a kötelezettségvállalás ideje alatt minden év január 1-jei állapot szerint kerül megállapításra és ez alapján kerül meghatározásra a támogatás összege.

Az átállási időszak a nem ökológiai gazdálkodásról az ökológiai gazdálkodásra való átállásra vonatkozó, meghatározott hosszúságú időszak, amely alatt az ökológiai gazdálkodás szabályait be kell tartani.

Ökológiai státuszok:

Átállás alatt (átállási időszak)

- a. Átállás alatt 1
- b. Átállás alatt 2
- c. Átállás alatt 3

Átállt (fenntartási időszak)

Az átállási időszakban az adott ökológiai státuszba sorolás alapja az ökológiai gazdálkodás előírásainak megfelelő gazdálkodás kezdő, illetve az ellenőrzési rendszerbe történő bejelentés dátuma.

Szántó földhasználati kategória				
átállási időszak: 2 egymást követő év				
A KET Ökológiai státuszának megnevezése a 2022. 01. 01. napi állapot szerint	Státusz meghatározása	Támogatási státusz 2025. év	Támogatási státusz 2026. év	Támogatási státusz 2027. év
átállás alatt 1	az érintett terület átállása 2024. 01. 02. és 2025. 01.01. között van	Átállás alatt 1	Átállás alatt 2	átállt
átállás alatt 2	az érintett terület átállása 2023. 01. 02. és 2024. 01. 01. között van	Átállás alatt 2	átállt	átállt
átállt	az érintett terület 2025.01.01-jén átállt ökológiai státuszú	átállt	átállt	átállt
Gyep földhasználati kategória				
átállási időszak: 2 egymást követő év				
A KET Ökológiai státuszának megnevezése a 2025. 01. 01. napi állapot szerint	Státusz meghatározása	Támogatási státusz 2025. év	Támogatási státusz 2026. év	Támogatási státusz 2027. év
átállás alatt 1	az érintett terület átállása 2024. 01. 02. és 2025. 01.01. között van	Átállás alatt 1	Átállás alatt 2	átállt
átállás alatt 2	az érintett terület átállása 2023. 01. 02. és 2024. 01. 01. között van	Átállás alatt 2	átállt	átállt
átállt	az érintett terület 2025.01.01-jén átállt ökológiai státuszú	átállt	átállt	átállt
Ültetvény és a felhívás 2b. számú melléklete szerinti évelő szántóföldi kultúra				
átállási időszak: 3 egymást követő év				
A KET Ökológiai státuszának megnevezése a 2025. 01. 01. napi állapot szerint	Státusz meghatározása	Támogatási státusz 2025. év	Támogatási státusz 2026. év	Támogatási státusz 2027. év
átállás alatt 1	az érintett terület átállása 2024. 01. 02. és 2025. 01.01. között van	Átállás alatt 1	Átállás alatt 2	Átállás alatt 3
átállás alatt 2	az érintett terület átállása 2023. 01. 02. és 2024. 01. 01. között van	Átállás alatt 2	Átállás alatt 3	átállt
átállás alatt 3	az érintett terület átállása 2022. 01. 02. és 2023. 01. 01. között van	Átállás alatt 3	átállt	átállt
átállt	az érintett terület 2025.01.01-jén átállt ökológiai státuszú	átállt	átállt	átállt

2. táblázat: A KET-ek ökológiai státuszának meghatározása 2025. 01. 01. napi állapot szerint

Fontos! A táblázatban lévő besorolások abban az esetben alkalmazhatók, amennyiben a kötelezettségvállalással érintett terület vonatkozásában nem történt visszaminősítés!

Amennyiben a kötelezettségvállalási időszak kezdetének időpontjában a kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület vonatkozásában az átállási időszak már korábban megkezdődött, de még nem telt le, a KET az átállási támogatásra az átállási időszakból fennmaradó időre jogosult.

A 2025. január 1-jén átállt ökológiai státuszban lévő kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területek fenntartási támogatásban részesülnek a támogatási időszak 5 évére.

Amennyiben a támogatást igénylő a KET-re vonatkozóan átállási időszak lerövidítése iránti kérelmet nyújtott be az illetékes ökológiai tanúsító szervezethez és az országos hatáskörben eljáró Pest Vármegyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Állategészségügyi, Növény- és Talajvédelmi Főosztály (1135 Budapest, Lehel utca 43-47. vagy elemiszer@pest.gov.hu) jóváhagyta, a támogatási összeg az adott KET ökológiai státuszváltozása kezdetét követő évtől módosul.

A támogatáshoz a gazdálkodóknak az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó jogszabályok előírásainak kell megfelelni, azaz a 2018/848/EK Európai Parlament és Tanács rendeletben és a 34/2013 VM rendeletben foglaltakat kell betartania.

A tanúsítást végző szervezet az ellenőrzés alatt álló területekről minden évben igazolást állít ki. A tanúsított területekről a tanúsító szervezetek az Magyar Államkincstár (Kincstár) felé adatokat szolgáltatnak. Ezek az adatok képezik majd a kifizetés alapját.

1.4 A támogatás típusa, összege

A 2025-től induló 5 éves kötelezettségvállalási időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében kiírt ÖKO felhíváshoz hasonló mértékű éves szintű kötelezettségvállalással tervez az Agrárminisztérium. A támogatási intenzitás minden esetben 100%.

A támogatás összege 5 éven keresztül, évente, az egységes kérelem keretein belüli kifizetési kérelemben igényelhető.

A sikeres támogatási kérelem (pályázat) benyújtását követően kézhez kapott támogatói okirat nem jelent automatikus támogatási kifizetést, csupán a támogatásban való részvételre jogosít fel. Tehát kifizetési kérelmet kell benyújtani minden évben.

Nem kell kifizetési kérelmet benyújtania az ügyfélnek, ha az intézkedésbe vont valamennyi területe olyan terület, ahol **nem telepítette még el az ültetvényt**. Ebben az esetben azonban az ügyfélnek **nyilatkoznia kell a támogatási kérelemben arról, hogy eltelepíti az ültetvényét legkésőbb a 2026. évi egységes kérelem benyújtásának jogvesztő határidejéig.**

Ennélfogva ültetvény földhasználati kategória megjelöléssel be lehet úgy jönni a támogatásba, nyújthatnak be úgy támogatási kérelmet a gazdálkodók, hogy még nincs eltelepített ültetvénye, de nagyon fontos, hogy nyilatkozzon a kérelem során arról, hogy 2026. évi egységes kérelem benyújtásának jogvesztő határidejéig el fogja telepíteni az ültetvényét.

A támogatási összeg a kifizetési kérelem ellenőrzését követően kerül odaítélésre, területalapú, vissza nem térítendő támogatás formájában.

A támogatás az ökológiai gazdálkodás előírásainak teljesítésével összefüggő többlet költségeket és az elmaradt bevétel ellentételezését szolgálja. A támogatás igénybevételéhez a tanúsítási rendszer követelményeit is be kell tartani 2025. január 1-től.

A támogatás összege a kézikönyvben euró alapon kerül feltüntetésre. A támogatás forintban kerül kifizetésre. Az euró/forint átváltási arány a kifizetési kérelem benyújtás évének január 1-jén fennálló Európai Központi Bank középárfolyam szerint kerül meghatározásra.

A kifizetési összeg kalkulációja szempontjából fontos tudni, hogy a kötelezettségvállalás időszaka alatt a támogatást igénylőnek lehetősége van arra, hogy adott tábla esetében az egyik évben a szántóföldi növénytermesztés, a másik évben pedig a 2a. melléklet szerinti növények (zöldségnövények, gyógy- és fűszernövények) támogatási összegét igényelje, a termesztett növény figyelembevételével.

Előző időszaktól eltérően ültetvény kivágása és újraterelítése már nem csak a teljes KET-en lehetséges, lehetőség van KET részleges telepítésére is. Fontos azonban, hogy a kivágott ültetvény és a telepíteni kívánt ültetvény ültetvénycsoportja nem térhet el egymástól.

Az alábbi táblázat tartalmazza a földhasználati kategóriánkénti, illetve ültetvénycsoportonkénti támogatási összegeket:

Földhasználati Kategória / ültetvénycsoport / hasznosítás elnevezése		Támogatás összege (Euró/ha/év)	
Ökológiai státusz		Átállás alatt	Átállt
Szántó – egyéb szántóföldi növények		491	382
Szántó – 2a. melléklet szerinti növények		1097	664
Ültetvény	Extenzív gyümölcsültetvény	1562	879
	Intenzív gyümölcsültetvény	1801	1117
	Szőlőültetvény	1132	1097
Gyep		225	225

2. Tanúsítás, ellenőrzés

Az intézményrendszer szereplői közül az ÖKO támogatás esetében a NÉBIH és a tanúsító szervezetek szerepe kiemelkedő, ezért tevékenységüket az alábbiakban részletesen kifejtik.

2.1 A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal szerepe

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) látja el az ökológiai gazdálkodás területén az illetékes hatóság feladatkörét, mint kijelölt élelmiszerlánc-felügyeleti szerv. Magyarországon nem az illetékes hatóság végzi a tanúsítási tevékenységet, hanem az általa kijelölt ellenőrző szervek, amelyeket tanúsító szervezeteknek nevezünk. A NÉBIH átruházta a tanúsítási tevékenység végzését a tanúsító szervezetekre, de a jogszabályok szerint a tanúsító szervezetek jóváhagyása és ellenőrzése a NÉBIH feladata.¹

Vármegyei kormányhivatalok szerepe:

A tanúsító szerv súlyos szabálytalanság feltárása esetén az illetékes kormányhivatalnál kezdeményezi az alábbi intézkedések valamelyikét:

- az érintett termék vonatkozásában az ökológiai termelésre utaló kifejezés használatával történő forgalmazás korlátozása vagy megtiltása,
- az ökológiai gazdálkodási tevékenység egy része vagy egésze átállási idejének újraindulása,
- a gazdasági szereplő kizárása az ökológiai gazdálkodás ellenőrzési rendszeréből legfeljebb három évre.

Pest Vármegyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Állategészségügyi, Növény- és Talajvédelmi Főosztály szerepe:

Országos hatáskörben eljáró illetékes hatóság, az ökológiai gazdálkodás területén jogosult egyes, az öko rendeletek alapján kérelmezhető engedélyezési eljárások (pl. átállási idő lerövidítése) lefolytatására.

---

¹Annak megállapítására, hogy a tanúsító szervezet az előírásoknak megfelelően végzi-e az ellenőrzési és tanúsítási tevékenységét, a NÉBIH az ÖKO rendelkezésekben meghatározott időszakonként auditokat folytat le mindkét tanúsító szervezetnél. A NÉBIH az auditok során vizsgálja a tanúsító szervezet által folytatott ellenőrzés és tanúsítási tevékenység szakszerűségét, jogszerűségét és hatékonyságát.

2.2 Tanúsítás rendszere Magyarországon

Magyarországon az *az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/848 rendelete* (továbbiakban: ÖKO EK rendelet) által előírt ellenőrzési rendszer keretén belül folytathatják tevékenységüket azok, akik ökológiai termék előállítás, feldolgozást vagy forgalmazást kívánnak folytatni.

A 34/2013. (V.14.) VM rendelet alapján az ökológiai termelés, feldolgozás, forgalmazás ellenőrzési és tanúsítási tevékenység végzésére a NÉBIH jogosult tanúsító szervezetet elismerni, illetve az elismerést visszavonni, vagy tanúsító tevékenység végzését meghatározott ideig korlátozni. A NÉBIH az általa elismert tanúsító szervezet részére egyedi azonosításra alkalmas kódszámot bocsát ki.

A tanúsító szervezetek az ÖKO EK jogszabályok alapján a következő tevékenységeket ellenőrizhetik és tanúsíthatják:

- ökológiai növénytermesztés,
- ökológiai vadon termő növények/gombák gyűjtése,
- ökológiai gombatermesztés,
- ökológiai méhészet,
- ökológiai állattartás,
- ökológiai akvakultúra, benne tenyésztett víziállatok tartása,
- feldolgozott ökológiai takarmányok előállítása,
- ökológiai termékek kereskedelme,
- feldolgozott ökológiai élelmiszer (köztük a borászati termékek) előállítása,
- nem élelmiszerként hasznosuló mezőgazdasági termékek (pl. gyapjú, pamut, bőr, irha, méhviasz, illóolajok, stb.)
- ökológiai étkezési és takarmány élesztő
- ökológiai termékek raktározása,
- ökológiai termékek importja,
- ökológiai termékek exportja.

2.3 Ellenőrzés, tanúsítás, bejelentkezés a tanúsítási rendszerbe

Ellenőrzés:

A tanúsító szervezet a vonatkozó jogszabályok értelmében köteles valamennyi általa tanúsított gazdasági szereplőt évente legalább egyszer az ÖKO EK rendelet rendelkezéseinek megfelelés szempontjából a tevékenység végzésének helyszínén teljeskörűen ellenőrizni.

Emellett a rendelet értelmében a tanúsító szervezet kockázatelemzés alapján nem bejelentett, szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket is végez, és köteles soron kívüli ellenőrzést végezni, ha a gazdasági szereplőnél felmerül a rendelkezések be nem tartásának gyanúja.

Tanúsítás:

A tanúsító szervezet a követelményeknek megfelelés esetén Minősítő Tanúsítványt ad ki termékekre, illetve termelési folyamatokra (pl. előállítás, forgalmazás). A Minősítő Tanúsítvány kiadásával a tanúsító azt igazolja, hogy a gazdasági szereplő tevékenysége mely tevékenységek és termékek vonatkozásában felel meg az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó EU-s jogszabályi előírásoknak.

Bejelentkezés a tanúsítási rendszerbe

Magyarországon a NÉBIH által elismert és felügyelt tanúsító szervezetek jogosultak és kötelesek fogadni mindazon gazdasági szereplők bejelentkezését az ellenőrzési rendszerbe, akik ökológiai termelésbe, termék-előállításba kívánnak kezdeni. A tanúsító szervezettel kötött ellenőrzési/tanúsítási szerződésben rögzített időponttól köteles a gazda betartani az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó előírásokat, legkorábban ettől az időponttól kezdődhet az átállás, és innentől tekinthető ellenőrzött ökológiai gazdálkodónak.

Magyar Biokultúra Szövetség

A Magyar Biokultúra Szövetség összefogja a regionális és szakmai alapon szerveződő egyesületek tevékenységét. A szövetség elsődleges célja a biogazdálkodás és -termékfeldolgozás elterjesztése, valamint a biotermékek fogyasztásának népszerűsítése. Továbbá képviseli a hazai ökológiai gazdálkodók érdekeit országos és nemzetközi szinten a jogszabályalkotásban.

Ennek jegyében szakmai partnerként működik együtt a minisztériumokkal, hivatalokkal mezőgazdasági és vidékfejlesztési kérdésekben. Népszerűsíti az ökológiai termékeket, valamint rendezvényekkel és kiadványokkal hozzájárul az ökológiai gazdálkodás megismertetéséhez. Ökopiac működtetésével értékesítési lehetőséget biztosít számos biogazdaságnak és feldolgozónak.

Tagszervezetek elérhetősége: <http://www.biokultura.org/hu/szovetseg/tagszervezeteink>

1132 Budapest, Visegrádi u. 53. III/1.
 Telefon: 1/214-7005
 Fax: 1/214 - 7006
 E-mail: biokultura@biokultura.org
 Honlap: www.biokultura.org

3. Az új ÖKO támogatás általános és alapkövetelményei

3.1 Általános követelmények (kötelezettségvállalások és követelmények)

- A kötelezettségvállalás 2025. január 1-től 2029. december 31-ig tart.
- 1. A támogatást igénylőnek a kötelezettségvállalással érintett teljes területen a támogatási időszak 5 éves időtartama alatt be kell tartania az ökológiai gazdálkodás előírásait.
- 2. A gazdálkodó gazdálkodási naplót köteles vezetni. A gazdálkodási napló adott év január 1-jével kezdődik és adott év december 31-ével zárul. A támogatást igénylő köteles az előző évre vonatkozó gazdálkodási naplónak az adattartalmát, az adott évet követő év január 1. és január 31. között az eGN-be rögzíteni, amennyiben még a „papír” azaz excel formátumú eGN-t vezet. Az eGN-t az ügyfélkapun keresztül be kell nyújtani a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz. A gazdálkodási naplót a kötelezettségvállalási időszak utolsó évét követő 10. év végéig meg kell őrizni.
- 3. A kedvezményezett köteles részt venni egy alkalommal az ökológiai gazdálkodás támogatáshoz kapcsolódó képzésen, a kedvezményezett részére a támogatás kapcsán kiadott első támogatási okirat ügyfélkapun keresztül történő közlését követő egy éven belül. Azon kedvezményezettek, akik 2029. január 1. napja és 2029. június 30. napja között kapják meg az első támogatási okiratukat, azoknak 2029. december 31. napjáig kell részt venniük a képzésen.
- A képzésen a következő kedvezményezettek vehetnek részt:
  - A képzésen a kedvezményezett vesz részt.
  - Ha a kedvezményezett nem természetes személy, akkor a vezető tisztségviselője, vagy a képzésre kijelölt alkalmazottja, vagy a tagja
  - Kötelezettség átadása esetén a kötelezettség átvevőjének is képzésen kell részt vennie.
- 4. A támogatást igénylő a kötelezettségvállalással érintett teljes területen a támogatási időszak 5 éves időtartama alatt vállalja, hogy az adott év minden napjára vonatkozóan jogszerű földhasználó. A jogszerű földhasználat megléte továbbra is a kifizetés feltétele, de azt a támogatási kérelem benyújtásakor nem kell igazolni. Az Agrárminisztérium továbbá speciális részletszabályok megalkotásával, bevezetésével - állami és a magántulajdonban lévő területek tekintetében is – lehetőséget biztosít a lejáró földhasználattal érintett területek szankció nélküli visszavonására, valamint a régi szerződés lejáratára és az új szerződés megkötése közötti időszak áthidalására.

- 5. A támogatási célok megvalósulásának nyomon követése érdekében a kedvezményezettnek a monitoring adatszolgáltatási időszakban eleget kell tennie a monitoring adatszolgáltatási kötelezettségének a felhívás 6.2. fejezetében foglaltak szerint.
- Egyéb, földhasználati kategóriához köthető követelmények:
- Szántóföldi földhasználati kategória esetében a támogatás minden szántóföldi növény- és zöldségfélére, valamint ültetvény módjára természetű zöldségnövényekre, lágyszárú gyümölcsökre, rizsre és zöldugarra és méhlegelőre igényelhető. Nem igényelhető támogatás azonban energiafűre, nádra, parlagon hagyott területre, talajtakarás nélküli pihentetett területre, energetikai céllal telepített kínai nádra, fás szárú energetikai célú ültetvényre, valamint az ültetvény földhasználati kategóriába sorolt, 7. mellékletben szereplő növényfajokra. A 2a. melléklet szerinti növények, pl.: az aromás, gyógy-, aroma- és fűszernövények, vagy zöldségnövények magasabb támogatási összegre jogosultak.
- Gyep földhasználati kategória esetén kihangsúlyozandó, hogy a támogatási kérelemmel érintett összes gyepgazdálkodási földhasználati kategóriába eső terület vonatkozásában átlagosan legalább 0,2 ÁE/ha/év állatsűrűséget kell biztosítani legeltethető állat tartásával a kötelezettségvállalás teljes időtartama alatt. A gazdálkodónak a TIR-ben szereplő, legeltethető saját állománnyal kell rendelkezni. A kedvezményezettnek lehetősége van arra, hogy egyik évben kaszáló, másik évben legelő hasznosítást jelöljön meg az EK-ban adott táblára vonatkozóan. A legeltetésre vonatkozó további információk a felhívás 3.2.3. fejezetben található.
- Az ültetvény földhasználati kategóriában a faiskola és csemetekert kivételével minden, a 38. oldalon lévő táblázat szerinti gyümölcsfaj támogatásra jogosult. Az ültetvény földhasználati kategória keretében csak azon területek támogathatók, melyeken a támogatási kérelem beadásakor már eltelepített ültetvény található, vagy el nem telepített ültetvény esetén nyilatkozik arról az ügyfél, hogy az ültetvény legkésőbb a 2026. évi egységes kérelem szankciómentes határnapjáig eltelepítésre kerül. A támogatási kérelem benyújtásakor még nem termő ültetvény is támogatható. Az ültetvényekre vonatkozó további részletszabályok a felhívás 3.2.2. fejezetben olvashatók.
- A szántó és ültetvény földhasználati kategória esetében tápanyag-gazdálkodási tervet kell készíteni. A tervet évente szükséges elkészíteni, vagy talajvizsgálati eredmények vagy egyszerűsített mérlegszámítási módszer alapján, a tervezett termésszinhez meghatározott tápanyagigény figyelembevételével. A tápanyag-gazdálkodási terv készítésére vonatkozó további követelményeket a 9. fejezetben ismertetjük.

3.2 Az új ÖKO támogatás alapkövetelményei

A kedvezményezettnek gazdasága teljes területén a teljes támogatási időszak alatt be kell tartania az alábbi követelményeket:

- a KAP-ból nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 16/2024. (IV.9.) AM rendelet (a továbbiakban Feltételeesség rendelet) követelményeit,
- a 15/2024. (IV. 9.) AM rendelete (továbbiakban: EK rendelet) szerint a szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrával fedett földterület növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartására irányuló kritériumokat és minimumtevékenységeket (továbbiakban: minimumkövetelmények).

A Feltételeesség és az EK rendeletben foglalt minimumkövetelmények betartása a BISS/CRISS és számos egyéb közvetlen támogatás igényléséhez is szükséges, tehát nem specifikus elvárás az ÖKO-ba bevitt területek vonatkozásában.

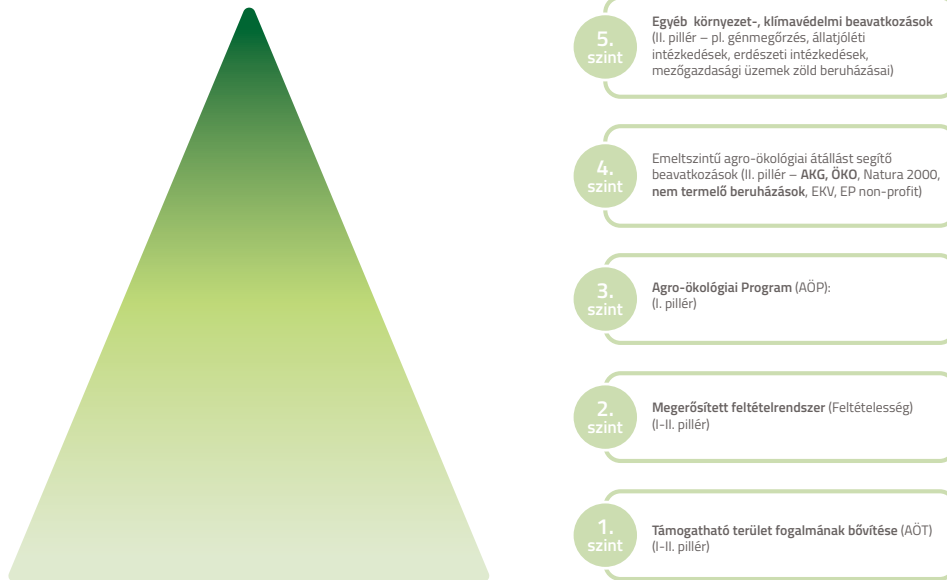
A Feltételeességgel kapcsolatosan a www.nak.hu portálon részletesebb információk találhatóak kiadványainkban.

<https://www.nak.hu/kiadvanyok/kiadvanyok/7653-a-feltetelesseg-szabalyrendsze-re-a-2023-2027-es-tamogatasi-idoszakban-2024/file>

<https://www.nak.hu/kiadvanyok/kiadvanyok/7411-tajekoztato-a-hmka-eloirasokrol-2023/file>

KAP Stratégiai Terv Zöld felépítmény logikai szintjei

A Zöld felépítmény szintjei egymásra épülnek és kiegészítik egymást. Lentről felfelé haladva a piramisban egyre magasabb környezeti vállalású intézkedéseket találunk.

1. Feltételeesség

A Feltételeesség alapvetően két részből áll:

- a jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményekből (JFGK),
- valamint a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (HMKÁ) előírásából.

A HMKÁ és a JFGK előírások és követelmények keretrendszerét hazai jogszabályi szinten a 16/2024 (IV.29.) AM rendelet tartalmazza.

A jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények az adott szakterületen már több éve hatályos jogszabályokat tartalmaznak. Új követelményt a Feltételeesség rendszere nem határoz meg.

A rendszer lényege abban rejlik, hogy az összegyűjtött, eddig is létező jogszabályi előírások betartása már az EU-s támogatások teljes mértékű eléréséhez is kötődik.

2. Az EK rendeletben szereplő minimumkövetelmények

Az EK rendelet minimumkövetelményeket tartalmazó részét - a Feltételeesség rendszere mellett - többek között minden BISS támogatást és területhez köthető közvetlen támogatást igénylő gazdálkodónak be kell tartani a gazdasága egészén.

Az EK rendelet szerinti minimumkövetelmények a következők:

- a szántóterületen, az állandó gyepterületen vagy az állandó kultúrával fedett területen a tárgyévben
  - aa) mezőgazdasági termelés folyik, vagy
  - ab) mezőgazdasági termelés nem folyik az eseti tisztító kaszálás kivételével, de a gyomok és a hasznosítás szempontjából nemkívánatos fás szárú növények legfeljebb olyan mértékben vannak jelen, hogy nem áll fenn a szántóterület, az állandó gyepterület vagy az állandó kultúrával fedett terület nagymértékű, súlyos lágyszárú vagy fás szárú gyomosodása vagy nagymértékű, súlyos, maradandó fás szárú gyomosodása;
- b) az állandó gyepterületen és az ideiglenes gyepterületen
  - ba) nem áll fenn olyan helytelen legeltetési módból eredő károsodás (túllegeltetés), amelynek során az állományalkotó fűfélék rövidre rágása és taposása következtében a gyep foltokban kiritkul, és a talajfelszín legalább 50%-ban fedetlenné válik, vagy
  - bb) ha a tárgyévben mezőgazdasági termelés nem folyik, a gyepalkotó fűfajok és takarmánynövények túlsúlyban vannak, és nem található a tárgyévet megelőző vegetációs időszakból maradt olyan növedék, amelynek szaporító képletei is elnyíltak; vagy

A fás szárú gyümölcs- és szőlőültetvények a gyommentesen tartási kritériumon túlmenően az ültetvényben a térállásból számított hektáronkénti tőszámot alapul véve a hiányzó, kiszáradt vagy más okból termőképtelenné vált egyedek aránya nem haladja meg a 30%-ot.

A gyomosodás megítélése szempontjából elfogadható, illetve nem elfogadható eseteket a www.nak.hu weboldalon a NAK kiadványával is segíti megismerni a helyszíni ellenőrzések tapasztalatai alapján.

4. A támogatási kérelem (pályázat) benyújtása

Ökológiai gazdálkodás támogatási kérelmet (pályázatot) csak mezőgazdasági termelők (lásd. Fogalomtár) nyújthatnak be.

A támogatási kérelem (pályázat) az alábbi feltételek teljesítése mellett nyújtható be:

4.1 Jogosultsági kritériumok

A támogatással érintett tábla minimális mérete 0,25 ha nagyságú.

A támogatással érintett terület minden földhasználati kategória esetében minimum 1 ha.

A terület legalább a kötelezettségvállalás időtartama alatt az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/848 rendelete szerint ellenőrzés alatt van.

A támogatást igénylő a támogatásba vont területekre vonatkozóan a támogatási időszak 5 éves időtartama alatt vállalja, hogy az adott év minden napjára vonatkozóan hazai akkreditációval rendelkező tanúsító szervezettel kötött érvényes szerződéssel rendelkezik.

Az ökológiai gazdálkodás támogatásba bevont kötelezettségvállalással érintett egybe-függő területnek szerepelnie kell valamely ökológiai tanúsító szervezet nyilvántartásában a teljes támogatási időszakban.

Az ökológiai gazdálkodás támogatásba bevont kötelezettségvállalással érintett terület egyúttal nem vonható be az Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések (KAP-RD19a-1-24) pályázati támogatásba is. Ezen túlmenően a kedvezményezett nem jogosult e felhívás keretében támogatásra azon terület vonatkozásában, amely a Földhasználat váltást elősegítő beruházások és azok fenntartása (KAP-RD21-RD22-1-24) felhívás keretében támogatásban részesül.

A 2025. január 1. napját követően eltelepített ültetvények esetében csak a gyümölcsültetvény-kataszteri nyilvántartásban szereplő ültetvények támogathatóak.

2025. január 1-jén még el nem telepített ültetvénnel is lehet pályázni, ugyanakkor fontos hangsúlyozni, hogy a támogatást igénylőnek a támogatási kérelemben nyilatkoznia kell arról, hogy az ültetvény legkésőbb a 2026. évi egységes kérelem szankciómentes határidőjéig eltelepítésre kerül.

4.2 A pályázat benyújtásához kapcsolódó tudnivalók

A támogatási kérelmek elektronikus úton történő benyújtására 2024. november 25. és 2024. december 23. közötti időszakra lesz lehetőség. Ezt követően kérelmet beadni már nem lehet, határidő elmulasztása erre az időszakra jogvesztő lesz.

A támogatási kérelem benyújtására a kedvezményezett nyilvántartási szám (korábban ügyfélnyilvántartási szám) megléte esetén van lehetőség.

A támogatási kérelmek ügyintézése egyszerűsített eljárásrend keretében történik.

Egy támogatást igénylő egy támogatási kérelmet nyújthat be. A támogatási kérelemben a benyújtási időszak alatt változtatások tehetők. A támogatási kérelem a benyújtási időszak alatt tett utolsó változtatás utáni adattartalom szerint kerül elbírálásra. Változtatás benyújtása esetén a támogatási kérelem benyújtási idejének az utolsó változtatás benyújtásának napja minősül.

Egy KET-re csak egy földhasználati kategória igényelhető.

A támogatási kérelemben fizikai blokkonként kell feltüntetni az igényelt terület nagyságát.

Ültetvény földhasználati kategória esetében a támogatási kérelemben meg kell jelölni, hogy:

- a, melyik ültetvénycsoportra vonatkozik a kérelem;
- b, az adott KET részben vagy egészben el nem telepített ültetvénnel érintett-e.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy ültetvény földhasználati kategória esetében lényeges, hogy egy KET-en belül eltérő tőszámú táblák esetében a legkisebb tőszámú tábla alapján kerüljön a tőszám megállapításra és jelölésre a kérelemben.

A támogatási kérelem benyújtására rendelkezésre álló határidő leteltét követően hiánypótlásra kizárólag abban az esetben van lehetőség, ha a támogatási kérelem túligénylési vizsgálatának lezárásához az Államkincstár hiánypótlásra szólítja fel a támogatást igénylőket.

A támogatási kérelemben fizikai blokkonként kell feltüntetni az adott tematikus előíráscsoportban igényelt terület nagyságát. A kérelmező köteles meghatározni a támogatásba

bevinni kívánt földterület nagyságát. A terület beazonosítását a kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területekre legalább 1 méter pontossággal beazonosító EOV koordinátákat shape file feltöltésével, vagy a VP4-10.1.1-15, a VP4-10.1.1-16 kódszámú „Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés”, illetve a VP-4-11.1.-11.2.-15. „Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása” támogatásban részesült gazdálkodók esetében az ott felmért poligonok kiválasztásával is lehetőség van elvégezni. A földterület beazonosítását a kérelmezőnek a támogatási kérelem beadásával együtt el kell végeznie (bővebben lásd. Területmérés fejezet).

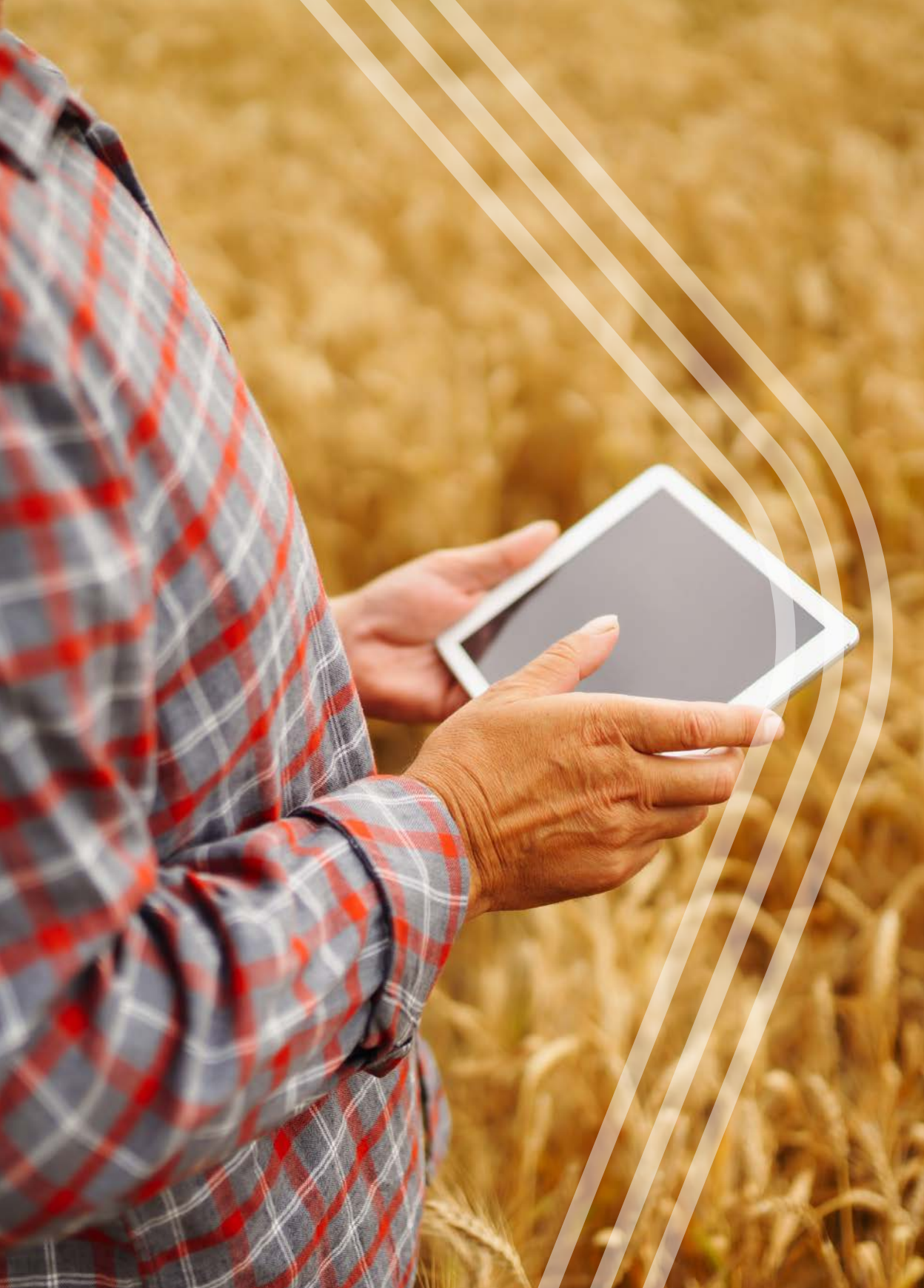
A fentiek alapján a korábbi időszakban támogatásban részesült gazdálkodók esetében az ott felmért és támogatott poligonok kiválasztására is lehetőség van, amennyiben a jelenlegi állapotnak is megfelel a kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület.

A támogatási összegek kifizetésére külön kérelmet kell benyújtani évente, az eddigi gyakorlathoz hasonlóan. Tehát a kifizetési kérelmet évente, az egységes kérelemben kell igényelni, az aktuális évi egységes kérelemben megadott határidőben. A határidőn túli igénylés ebben az esetben sem lehetséges, azaz a határidő jogvesztő hatályú.

Jogerős támogatási okirattal még nem rendelkező ügyfelek esetében is érvényes a kifizetési kérelem benyújtási határideje. Ezekben az esetekben a valóságnak megfelelően szükséges a kifizetési kérelmet benyújtani.

A kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területek táblásítását az egységes kérelemben kell elvégezni, az adott évi hasznosítási kódok megadásával.

5. Területmérés

5.1 A kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területek beazonosítása

A támogatással érintett területek méreteit, elhelyezkedését a mérések, koordinátáit pontosan meg kell határozni. A támogatást igénylőnek a támogatási kérelem részeként elektronikus úton kell megadnia a támogatásba bevinni kívánt földterületek beazonosítására szolgáló EOV koordinátákat alfanumerikusan vagy az EOV koordinátákat tartalmazó shape file feltöltésével. Az előírásokat a támogatás 5 éve alatt ezekre a kijelölt területekre kell betartani, azon változtatni az intézkedés folyamán nem lehet, kivéve a részleges visszavonás eseteit. A kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területek felmérése során a terület töréspontjainak X és Y (EOV) koordinátáit meg kell adni. A koordináták megadása történhet az elektronikus beadófelületen alfanumerikusan vagy shape file feltöltésével, továbbá az előző „Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés”, illetve „Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása” támogatásban már felmért poligon felhasználásával, amennyiben azok megfelelnek jelen pályázati felhívásban foglalt feltételeknek. Tehát a korábbi támogatottaknak nem feltétlenül szükséges a területek újramérése, de mindenképp szükséges a területek méretének, elhelyezkedésének felülvizsgálata.

Az adott földhasználati kategóriába eső területeket az

- ökológiai státuszuk (átállt vagy átállás alatti) alapján és
- az átállás alatti területeket az átállási időszak kezdetének éve (ökológiai státuszuk) alapján is külön KET-ként kell kimérni.

Amennyiben a kedvezményezett a területmérés során nem külön KET-ként méri fel az átállás alatti és az átállt területeket, illetve az átállás alatti területeket nem az átállási időszak kezdete alapján méri fel, akkor a korábban átálló terület átállási időszakának kezdete alapján kerül meghatározásra az egész kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület ökológiai státusza.

Külön KET-ként kell kimérni azon szántóföldi területeket, amelyeken a felhívás 2b. melléklete szerinti növények termesztése történik. Ha a kedvezményezett a területmérés során nem külön KET-ként méri fel azon szántóföldi területeket, amelyeken a 2b. melléklet szerinti növények termesztése történik, akkor az érintett KET átállási ideje legfeljebb 2 év lehet.

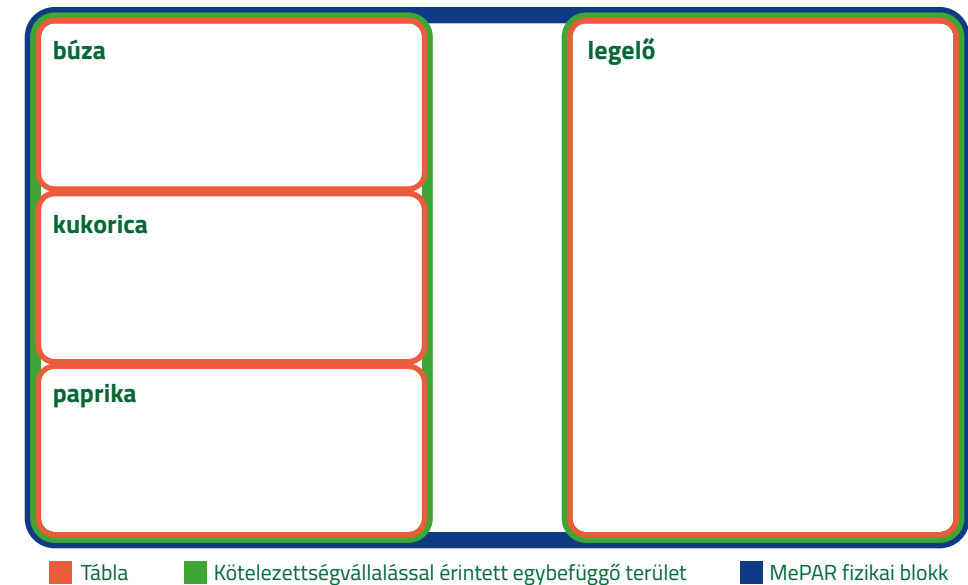
Az ültetvény földhasználati kategória esetében a fentiekén túl az egyes ültetvénycsoportok (extenzív gyümölcsültetvény, intenzív gyümölcsültetvény és szőlőültetvény) területeit külön KET-ként kell kimérni.

Az extenzív gyümölcsültetvény és az intenzív gyümölcsültetvény az ültetvény minimális tőszáma alapján került meghatározásra. A támogatható fajokat és az azokhoz tartozó minimális tőszámokra vonatkozó adatokat a felhívás 7. mellékelete tartalmazza. Ennek megfelelően kell a KET-et kialakítani.

A kötelezettségek teljesítése során csak a KET-en belüli tábla/táblák területe, elhelyezkedése változhat, a KET nem változhat sem méretében – a felhívásban rögzített kivételektől eltekintve –, sem elhelyezkedésében a kötelezettségvállalási időszak teljes időtartama alatt.

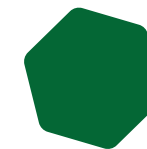

A kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület és a tábla viszonya:

Nem támogatott területek

- 1) A KET kimérése során figyelembe kell venni, hogy a támogatási kérelem benyújtásakor a KET nem tartalmazhat olyan területet, amely a MePAR-ban nem támogatott területként jelölt.
- 2) Az 1) pont alól kivétel a nem támogatott területre fedő vizes élőhelyek és tőzeglápok, valamint azon nem támogatható területek, amelyek vonatkozásában a 2024. évi egységes kérelem keretében változás vezetési bejelentés történt és a változás vezetési bejelentés feldolgozása a támogatási kérelem benyújtásáig nem történt meg.

5.2 A jogosult terület meghatározása

A jogosan igényelhető földterületnek a MEPAR-ban lehatárolt fizikai blokkon belül kell elhelyezkednie, a terület annak határain nem nyúlhat át. Az ÖKO-ba bevinni kívánt területre a területi puffer figyelembevételével jogszerű földhasználattal kell rendelkezni, tehát a mérést csak a jogszerű földhasználattal rendelkező táblák esetében tegyék meg.

Az AKG és ÖKO felhívások kidolgozása során – egyebek mellett – kiemelt cél volt az 5 éves kötelezettségvállalási időszak közben lejáró földhasználatok rugalmas kezelése, így a felhívások oly módon kerültek kialakításra, amely lehetővé teszi a támogatási kérelem benyújtását akkor is, ha a gazdálkodó – lejáró földhasználat miatt – a támogatási kérelem benyújtásakor még nem rendelkezik folyamatos, 5 éves jogszerű földhasználattal. A jogszerű földhasználat megléte továbbra is a kifizetés feltétele, de azt a támogatási kérelem benyújtásakor nem kell igazolni. Az Agrárminisztérium továbbá speciális részlet-szabályok megalkotásával, bevezetésével – állami és a magántulajdonban lévő területek tekintetében is – lehetőséget biztosít a lejáró földhasználattal érintett területek szankció nélküli visszavonására, valamint a régi szerződés lejáratára és az új szerződés megkötése közötti időszak áthidalására.

Fontos, hogy támogatható tábla fogalmába már beletartozik az ökológiai határsáv is. Az ökológiai határsáv olyan, a szántó hasznosítású táblán belül elhelyezkedő, természetes fás vagy lágyszárú vegetációval borított, minimum három, legfeljebb húsz méter átlagos szélességgel rendelkező, jellemzően sávyszerű kiterjedésű földterület, amelyet mesterséges elem legfeljebb két méter hosszan szakít meg, valamint amely a tábla művelt részével legalább harminc méter hosszan érintkezik, úgy, hogy a teljes elem kerületének kevesebb, mint 30 százaléka érintkezik állandó gyepterülettel.

A támogatásba bevinni kívánt KET határvonalai

A KET kimérhető területe

Jelmagyarázat:

□ Blokkhatár

□ MePAR-ban nem támogatható terület

Gyepgazdálkodás esetében a kaszálót és a legelőt egybe, egy kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területként is ki lehet mérni.

Ültetvény esetében az egyes ültetvénycsoportok területeit külön KET-ként kell kimérni.

Gyümölcs- és szőlőültetvények támogatott fajok listája

Ültetvény földhasználati kategória extenzív gyümölcsültetvény és intenzív gyümölcsültetvény ültetvénycsoportokban támogatásra jogosult növényfajokat, valamint minimális hektáronkénti tőszámának értékét az alábbi táblázat tartalmazza. A táblázatban szerepel az egyes hasznosítások ültetvénytípusonkénti besorolása is.

	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Ültetvénytípus	Extenzív ültetvény minimum tő/hektár	Intenzív ültetvény minimum tő/hektár
1.	Áfonya	Vaccinium sp.	Bogyós	-	2 000
2.	Alma	Malus domestica	Almatermésűek	400	1 300
3.	Berkenye	Sorbus sp.	Bogyós	1 400	-
4.	Birs	Cydonia oblonga	Almatermésűek	400	500
5.	Cseregalagonya	Crataegus laevigata	Bogyós	2000	-
6.	Cseresznye	Prunus subg. cerasus	Csonthéjas és héjas	280	660
7.	Csipkebogyó (Gyepűrózsa)	Rosa canina	Bogyós	1500	-
8.	Datolyaszilva	Diospyros kaki	Egyéb	270	660
9.	Dió	Juglans regia	Csonthéjas és héjas	100	200
10.	Egybibés galagonya	Crataegus monogyna	Bogyós	2000	-
11.	Fehér eperfa	Morus alba	Bogyós	200	420
12.	Fekete eperfa	Morus nigra	Bogyós	200	420
13.	Fekete berkenye	Aronia melanocarpa	Bogyós	1400	-
14.	Fekete bodza	Sambucus nigra	Bogyós	500	600

	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Ültetvénytípus	Extenzív ültetvény minimum tő/hektár	Intenzív ültetvény minimum tő/hektár
15.	Földieper (számmóca)	Fragaria x ananassa	Bogyós	-	40 000
16.	Gránátalma	Punica granatum	Egyéb	420	950
17.	Homoktövis	Hippophae (Elaeagnus)	Bogyós	800	990
18.	Húsos som	Cornus mas	Bogyós	400	800
19.	Josta (Rikó)	Ribes x nidigrolaria	Bogyós	830	1430
20.	Kajsziarack (sárgabarack)	Prunus armeniaca	Csonthéjas és héjas	280	400
21.	Komló	Humulus lupulus	Egyéb	2000	4000
22.	Kökény	Prunus spinosa	Bogyós	500	2000
23.	Körte	Pyrus communis	Almatermésűek	400	1 000
24.	Közönséges füge	Ficus carica	Egyéb	330	625
25.	Kivi	Actinidia deliciosa	Egyéb	-	400
26.	Mandula	Prunus amygdalus	Csonthéjas és héjas	400	410
27.	Málna	Rubus idaeus	Bogyós	5 000	9 000
28.	Meggy	Prunus cerasus	Csonthéjas és héjas	280	660
29.	Mézbogyó	Lonicera caerulea	Bogyós	-	3000
30.	Mogyoró ²	Corylus sp.	Csonthéjas és héjas	400	410

²Mikorrhizált mogyoró ültetvény is támogatható.

	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Ültetvénytípus	Extenzív ültetvény minimum tő/hektár	Intenzív ültetvény minimum tő/hektár
31.	Naspolya	Mespilus germanica	Almatermésűek	400	-
32.	Olivabogyó	Olea europaea	Bogyós	140	290
33.	Őszibarack, Nektarin	Prunus persica	Csonthéjas és héjas	400	660
34.	Pekándió	Carya illinoensis	Csonthéjas és héjas	60	140
35.	Köszméte (pizske /egres)	Ribes uva-crispa	Bogyós	3 000	4 700
36.	Pisztácia	Pistacia vera	Csonthéjas és héjas	200	420
37.	Ribiszke	Ribes rubrum	Bogyós	3 000	4 700
38.	Szeder	Rubus idaeus	Bogyós	1 500	-
39.	Szelídgesztenye	Castanea sativa	Csonthéjas és héjas	100	200
40.	Szilva	Prunus subg. Prunus	Csonthéjas és héjas	400	660
41.	Tüske nélküli szeder	Rubus rusticanus var. inermis	Bogyós	1 500	-
42.	Vegyes gyümölcsös	-	-	240	-

2. táblázat: Szőlőültetvény

	Megnevezés magyarul	Megnevezés latinul	Ültetvénytípus
1	Minőségi borszőlő ültetvény	Vitis L	Szőlő
2	Egyéb borszőlő szőlőültetvény	Vitis L	Szőlő
3	Csemegeszőlő ültetvény	Vitis L	Szőlő

Ültetvények esetében

Ültetvény terület határainak megállapítása során:

- amennyiben az ültetvényt művelő utak veszik közre, (pl.: gépek forgására biztosított területek) akár két oldalról akár négy oldalról a lombkorona középpontjától mérve a sortávolság fele és a művelő utak legfeljebb 3,5 méteres területe beszámítható;
- amennyiben nincsen művelő út az ültetvény körül, a lombkorona középpontjától mért, legfeljebb a sortávolság felének megfelelő terület számítható be;
- amennyiben az ültetvény körbekerített és határai rögzítettek (pl.: kerítéssel), a kerítésig tartó terület, de legfeljebb, a lombkorona középpontjától mérve a sortávolság fele és a művelő utak legfeljebb 3,5 méteres területe beszámítható;
- az adott régió bevált mezőgazdasági gyakorlatának hagyományosan részét képező, legfeljebb 4 méter széles elemek (pl. teraszfalak, öntözőárkok) a terület részének tekintendők. Részben- vagy egészben el nem telepített ültetvények esetén a KET határait úgy kell kialakítani, hogy a telepítés után a KET megfeleljen a fentiekben foglaltaknak.

5.3 Területek elkülönítése

KET elkülönítése azonos hasznosítás esetén:

Amennyiben egy adott blokkon belül, egy kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területtel (KET-tel) szomszédos területen azonos hasznosítási kódú növény termesztése történik (a Kedvezményezett vagy a szomszédos terület használója által), akkor a KET határainak kialakításánál a KET elkülönítése céljából az alábbi elválasztási szabályokat kell alkalmazni. Akkor tekinthető szomszédosnak egy terület, ha a KET és az érintett terület közös határvonala egybefüggően minimum harminc méter.

Az elkülönítés elfogadható módjai:

a) Szántóföldi kultúra esetén - a szomszédos területtől eltérő hasznosítású, legalább 2 méter széles zöldugár vagy méhlegelő sáv elhelyezéséről szükséges gondoskodni a KET és a szomszédos, azonos hasznosítású terület között, vagy - a közös sarokpontokon/töréspontokon természetes anyagú jelölő tárgy (pl. fa karó, T-ülőfa) elhelyezése.

b) Ültetvény esetében - a közös sarokpontokon/töréspontokon természetes anyagú jelölő tárgy (pl. fa karó, T-ülőfa) elhelyezése, vagy - a közös sarokpontokon/töréspontokon lévő utolsó oszlop vagy utolsó törzs, tőke megjelölése élénk színű festékkel.

c) Gyep esetén - természetes anyagú jelölő tárgy (pl. fa karó, T-ülőfa) elhelyezése. Eltérő növényi kultúra (eltérő hasznosítási kód) termesztésével a KET elkülönítése megvalósul.

5.4 A területmérés elvégzéséhez szükséges tudnivalók

A jogosult földterület beazonosítása során a mezőgazdaságilag ténylegesen művelt terület mellett a támogathatóvá vált egyéb tájképi elemek is belemérhetőek a KET-be, amennyiben a jogszerű földhasználat biztosított rá az 5 év vonatkozásában. Ez eltérhet az ingatlan nyilvántartási adatoktól!

A mérés során:

- a kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület határán kell haladni;
- amennyiben a KET által teljesen körülvett, 0,01 hektárt meghaladó kivett terület van (összefüggő nádas, épületek, tanya stb.), úgy mindegyik teljes területét ki kell mérni, mert ezek a területek nem jogosultak támogatásra;
- minden egyes terület lemérése során a KET tekintetében használt tolerancia értéke egyenlő a mérési tűréshatárral, azaz a KET kerületének 1 méterrel létrehozott szorzatával, amely abszolút értékben nem haladhatja meg az 1,0 hektárt.;
- Mérési jegyzőkönyv meglétét a pályázati felhívás nem követeli meg.

6. Pontozási rendszer

A támogatási kérelmek országos rangsorának összeállítása földhasználati kategóriánként, és ezen belül átállás alatti és átállt területenként külön-külön történik.

A pontozási rendszer az alábbi alapelvek szerint került kialakításra:

- területi érzékenység figyelembevétele – a Natura 2000, Magas Természeti Értékű Területek (MTÉT), nitrátérzékeny terület.

Egyéb szempontok:

- a) A mezőgazdasági üzem teljes területe kevesebb, mint 300 ha.
- b) A kedvezményezett egy adott földhasználati kategóriába tartozó területének több, mint 75 %-ával lép be az adott földhasználati kategóriába.
- c) A kedvezményezett egy adott földhasználati kategóriába tartozó területének több, mint 50, de legfeljebb 75 %-ával lép be az adott földhasználati kategóriába.
- d) A kedvezményezett legalább 0,2 állategység/hektár (a továbbiakban: ÁE/ha) állatsűrűséggel rendelkezik a 2024. év átlagában

	Értékelési szempontok	Értékelés / ellenőrzés módja	Áttérési támogatás	Fenntartási támogatás
Területi szempontok				
1.	NATURA 2000 terület	MePAR fedvény	10	10
2.	Nitrátérzékeny terület	MePAR fedvény	15	15
3.	MTÉT terület	MePAR fedvény	10	10
Egyéb szempontok				
4.	a mezőgazdasági üzemteljes területe kevesebb mint 300 ha	2024. évi egységes kérelem	10	10
5.	A támogatásba bevinni kívánt egyföldhasználati kategóriába eső terület aránya a teljes mezőgazdasági üzem azonos földhasználati kategóriába eső területének	több mint 75%	35	35
		több mint 50%, de legfeljebb 75%	20	20
6.	Legalább 0,2 ÁE/ha állatsűrűséggel rendelkezik a 2024. év átlagában.	ENAR, OLIR nyilvántartás	20	20
Maximum			100	100

1. A Natura 2000 terület, a nitrátérzékeny terület és az MTÉT területi szempontok szerinti többletpont az alapján adható, hogy az adminisztratív ellenőrzés eredménye alapján a földhasználati kategóriákba bevitt földterület mekkora része esik a hivatkozott területi szempont szerinti kategóriába. Egy adott kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület mérete akkor számolható el a fenti fedvénnyel való érintettség tekintetében, ha területének több mint 50%-a az adott fedvényen helyezkedik el.

2. „A mezőgazdasági üzem teljes területe kevesebb, mint 300 ha” értékelési szempont esetén a gazdaság teljes területébe a 2024. évi egységes kérelmében szereplő összes szántó, gyep és ültetvény hasznosítású terület kerül figyelembe vételre.

3. Egy adott földhasználati kategóriába bevitt földterület arányáért járó többletpont az alapján kerül meghatározásra, hogy a teljes mezőgazdasági üzem azonos hasznosítású (szántó, gyep, ültetvény) területének mekkora része kerül bevonásra.

4. A teljes mezőgazdasági üzem földhasználati kategóriával azonos hasznosítású területe a 2024. évi egységes kérelemben az adott hasznosításra bejelentett terület.

5. Ha a kedvezményezettnek 2024. évben nem volt egységes kérelme, úgy a mezőgazdasági üzem méretére, valamint a földhasználati kategóriákon belül az ökológiai támogatásba bevitt területek vonatkozásában a maximálisan adható pontszám kerül meghatározásra.

6. Állatállományért járó többletpont abban az esetben adható, ha az ENAR és OLIR nyilvántartások alapján a kedvezményezett a 2024. év átlagában legalább 0,2 ÁE/ha, kedvezményezett tenyészetébe bejelentett legeltethető állattal rendelkezik.

7. Állatállományért járó többletpont számítása során a 2024. évre meghatározott napi állományadatok éves átlaga alapján számított állategységet kell figyelembe venni – akkor is, ha év közben kerül létesítésre/megszüntetésre tenyészet, vagy kerül bejelentés/megszüntetésre tartási hely – amelyet a Kincstár kizárólag a hivatkozott nyilvántartásokból állapít meg.

8. Az állategység meghatározása során a hektárra vonatkozó adat a kedvezményezett által szántó és gyep földhasználati kategóriába bevinni kívánt földterület nagyságának összegzésével történik.

9. A többletpontot egy tizedesjegy pontossággal kell meghatározni.

Példa a 3. értékelési szempont számítására:

$$\text{Földterületi arány (\% gyümölcsös esetén)} = \frac{\text{támogatásba bevont összes átállt gyümölcsös terület} + \text{támogatásba bevont összes átállás alatti gyümölcsös terület}}{\text{2024. évi egységes kérelemben bejelentett összes gyümölcsös területe}} \times 100$$

Fontos kiemelni, hogy a támogatásba bevont terület alatt a támogatási kérelem jogosultági ellenőrzése (átfedés vizsgálata) utáni területek értendők

7. Támogatás várható ütemezése, fontosabb határidők

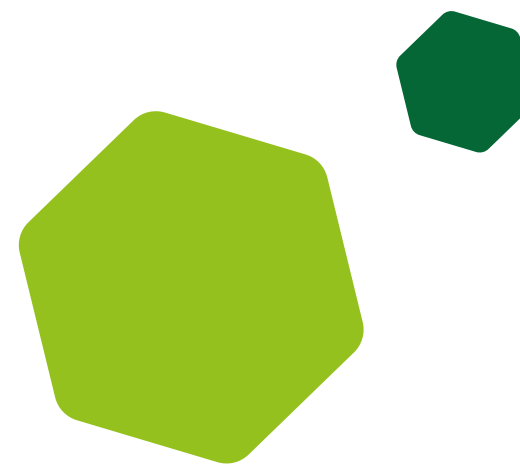
Ütemezés:

1. A pályázati felhívás megismerésére a közzétételt követően 30 nap áll rendelkezésre.
2. Támogatási kérelem beadására 2024. november 25. és 2024. december 23. között van lehetőség.
3. Kötelezettségvállalás kezdete: 2025. január 1.

Fontosabb határidők

Határidő	Előírás
2025	
2025. évi egységes kérelem benyújtásának jogvesztő határnapjáig	2025. évre vonatkozó tápanyag-gazdálkodási terv elkészítése
2025. évi egységes kérelem benyújtási ideje	1. Kifizetési kérelem beadása
2025. szeptember 30.	2026. évre vonatkozó tápanyag-gazdálkodási terv készítése
2026	
2026. január 1. – január 31.	2025. évre vonatkozó gazdálkodási napló és tápanyag-gazdálkodási terv benyújtási ideje
2026. évi egységes kérelem benyújtási ideje	2. Kifizetési kérelem beadása
2026. szeptember 30.	2027. évre vonatkozó tápanyag-gazdálkodási terv készítése
2027	
2027. január 1. – január 31.	2026. évre vonatkozó gazdálkodási napló és tápanyag-gazdálkodási terv benyújtási ideje
2027. évi egységes kérelem benyújtási ideje	3. Kifizetési kérelem beadása
2027. szeptember 30.	2028. évre vonatkozó tápanyag-gazdálkodási terv készítése
2028	
2028. január 1. – január 31.	2027. évre vonatkozó gazdálkodási napló és tápanyag-gazdálkodási terv benyújtási ideje
2028. évi egységes kérelem benyújtási ideje	4. kifizetési kérelem beadása
2028. szeptember 30.	2029. évre vonatkozó tápanyag-gazdálkodási napló készítése
2029	
2029. január 1. – január 31.	2028. évre vonatkozó gazdálkodási napló és tápanyag-gazdálkodási terv benyújtási ideje
2029. évi egységes kérelem benyújtási ideje	5. Kifizetési kérelem beadása
2039	
2039. december 31.	gazdálkodási napló, tápanyag-gazdálkodási terv megőrzési ideje

8. Szankciók

Az ökológiai gazdálkodási kifizetések szankcionálás rendszerére jellemző, hogy az általános és alapköveteltségeknek való meg nem feleléshez, valamint egyes speciálisan a támogatáshoz kapcsolódó követelményekre vonatkozó meg nem felelésekhez különböző szankciók tartoznak.

Az alapkövetelményekre vonatkozóan, ha az adott évi ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy a kedvezményezett adott táblán valamely alapkövetelményt (feltételeesség rendelet, minimumkövetelmények, vagy az ÖKO minimumkövetelményeit) nem tartotta be, akkor a kedvezményezett az érintett tábla vonatkozásában az adott évi kifizetésre nem jogosult.

A kötelezettségvállalásoknak való meg nem felelés jogkövetkezményei összeadódnak, de a szankció mértéke legfeljebb 100% lehet.

Ha a kedvezményezett az ökológiai gazdálkodási képzésen nem vesz részt a rendelkezésre álló határidőn belül, akkor a képzésre rendelkezésre álló határidő utolsó napjának naptári évének kifizetési kérelme alapján megállapított támogatás 25 %-ára nem jogosult. Akkor sem jogosult a támogatás 25 %-ára, ha a kötelezettségvállaló személyében változás történik a kötelezettségvállalási időszak alatt, és a kötelezettség átvevője a képzési kötelezettségének nem tesz eleget a rendelkezésre álló határidőn belül.

Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a gazdálkodási napló vezetésére vonatkozó kötelezettségének, a kedvezményezett adott évi kifizetési kérelme elutasításra kerül. Abban az esetben, ha a kedvezményezett a gazdálkodási naplót - hiányosan vagy - nem valós adattartalommal, vagy - nem megfelelő formában, vagy - nem folyamatosan vezet, vagy a tevékenységeket nem rögzíti a megadott határidőben, akkor az érintett évre jutó támogatási összeg 10 %-ára nem jogosult.

Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a papír alapú napló adattartalmának NÉBIH honlapján elérhető elektronikus gazdálkodási naplóban (e-GN) való feltöltésére és beküldésére vonatkozó kötelezettségének, akkor a tárgyévre jutó támogatási összeg 15 %-ára nem jogosult.

Ha a kedvezményezett - akadályozza a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer keretében történő biodiverzitás hatásmonitorozással kapcsolatos tevékenységet, vagy

- nem tesz eleget a Környezeti Hatásmonitoring Rendszer keretében felmerülő monitoring adatszolgáltatási kötelezettségének, vagy azt hibásan, valótlan adattartalommal, hiányosan, vagy nem az előírt módon teljesíti akkor a kifizetési kérelemben megadott valamennyi tábla vonatkozásában a tárgyévi támogatási összeg 5%-ára nem jogosult.

Abban az esetben, ha a kedvezményezett nem tudja a KET támogatott méretével megegyező mértékben igazolni a kötelezettségvállalási időszakból már eltelt év(ek) és az adott év teljes időtartamára a jogszerű földhasználatot, akkor az adott KET, vagy annak egy része - nem jogosult kifizetésre, továbbá - kizárásra kerül és a kizárt területre korábban igénybe vett támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.

Ha a kedvezményezett az átállás első évét követő évtől nem rendelkezik érvényes éves minősítő tanúsítvánnyal, vagy ezen tanúsítvány a kötelezettségvállalási időszak alatt visszavonásra kerül, akkor az érintett KET-ekre járó adott évi támogatási összeg 20%-ára nem jogosult.

Ha a kedvezményezett ökológiai gazdálkodásba vont területének ökológiai státuszát átálltból átállás alattira visszaminősítik, az átállási időszaka újraindul, vagy kizárásra kerül, akkor az érintett KET valamennyi táblája az adott évre elutasításra és az érintett KET kötelezettségvállalási időszak lejártáig kizárásra kerül, valamint a területre vonatkozóan már igénybe vett támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.

Ha a kedvezményezett ökológiai gazdálkodásba vont területének ökológiai státuszát átálltból átállás alattira visszaminősítik és az átállási időszaka elfogadott vis maior esemény miatt indul újra, akkor az érintett KET valamennyi táblája az adott évre kifizetésre kerül, majd az érintett KET kötelezettségvállalási időszak lejártáig kizárásra kerül, de a területre vonatkozóan már igénybe vett támogatás nem minősül jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak.

A következőkben földhasználati kategóriákra vonatkozó kötelezettségvállalások jogkövetkezményei kerülnek ismertetésre:

SZÁNTÓ, ÜLTETVÉNY ÉS GYEP

Valamennyi földhasználati kategóriák esetén, ha a kedvezményezett nem tesz eleget a KET elkülönítésére irányuló kötelezettségének, és - ez nem akadályozza a helyszíni ellenőrzést, az objektív mérés végrehajtható, részére az érintett KET valamennyi táblája esetén az adott évre jutó támogatási összeg 1%-kal csökkentett összege kerül kifizetésre; amennyiben ez akadályozza a helyszíni ellenőrzést, az objektív mérés nem végrehajtható, részére az érintett KET valamennyi táblája esetén az adott évre jutó támogatási összeg 5%-kal csökkentett összege kerül kifizetésre.

SZÁNTÓ, ÜLTETVÉNY

A kedvezményezett az érintett táblára jutó tárgyévi támogatási összeg 15 %-ára nem jogosult ha

- az adott tábla vonatkozásában a megadott határidőig nem, vagy hiányosan, vagy nem az előírt módon készíti el a tápanyag-gazdálkodási tervet, vagy
- az adott tábla vonatkozásában a tápanyag-gazdálkodási tervben meghatározott maximális N, P, K hatóanyagnál több hatóanyagot juttat ki, vagy
- nem tesz eleget a tápanyag-gazdálkodási terv NÉBIH honlapján elérhető elektronikus gazdálkodási napló (e-GN) részeként történő feltöltési és beküldési kötelezettségének.

ÜLTETVÉNY

Ültetvény földhasználati kategória esetén, ha a KET valamely táblája nem felel meg a homogén ültetvény fogalmának, akkor az érintett KET valamennyi táblája

- nem jogosult kifizetésre, továbbá
- az érintett KET terület a támogatásból kizárásra kerül és a kizárt területre korábban igénybe vett támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.

Kivétel, ha egyes gyümölcsöt jelöl meg a kérelmében a kedvezményezett, mert ebben az esetben nem kell homogénnek lennie a táblának.

Fontos, hogy az ültetvényt a kedvezményezett a szőlő és gyümölcs ültetvényt megfelelő termeléssel hasznosítsa (azaz ültetvényét megfelelően gondozza). Amennyiben nem gondoskodik az ültetvény kultúrállapotban való tartásáról, vagy csak részben, akkor az érintett tábla tárgyévre jutó támogatási összegének 15%-ára nem jogosult

Amennyiben a hiányzó, kiszáradt vagy más okból termőképtelenné vált egyedek aránya meghaladja a 15 %-ot az ültetvényben, akkor a kedvezményezett az adott tábla vonatkozásában tárgyévben támogatásra nem jogosult.

A kedvezményezett az adott terület/területrész vonatkozásában a támogatásból a kötelezettségvállalási időszak lejáratáig kizárásra kerül, ha a támogatási kérelemben tett nyilatkozat ellenére a 2026. évi Egységes Kérelem beadásának jogvesztő határidejéig nem kerül eltelepítésre az ültetvénye, vagy az eltelepített ültetvény nem éri el az ültetvénycsoportnak megfelelő minimális tőszámot.

Az ültetvény földhasználati kategória esetén a kedvezményezett az adott KET vonatkozásában a támogatásból a támogatási időszak lejáratáig kizárásra kerül és a KET-re vonatkozóan már igénybe vett teljes támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni, ha - a KET teljes területén az ültetvény kivágása vagy újratelepítése nem a felhívás által meghatározott határidőn belül történik; vagy - a KET-en található ültetvény teljes egészén nem a felhívásban meghatározott módon történt.

Ha a KET-en található ültetvény - egy részének a kivágása vagy újratelepítése nem a felhívás által meghatározott határidő alatt történik, vagy egy részén nem a felhívásban meghatározott módon történt, akkor az előírásoknak nem megfelelő területrész kizárásra kerül és a kizárt területre vonatkozóan már igénybe vett teljes támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.

A kedvezményezett az adott KET vonatkozásában a támogatásból a támogatási időszak lejáratáig kizárásra kerül és a KET-re vonatkozóan már igénybe vett teljes támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni, ha a támogatási döntést követően megállapításra kerül, hogy az ültetvény telepítéskori, hektáronkénti tőszáma nem éri el a 7. mellékletben meghatározott, adott ültetvénycsoportnak megfelelő minimális tőszám értéket.

GYEP

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy amennyiben az ellenőrzések során megállapítást nyer, hogy a kedvezményezett nem szerepel az adott évben a legeltethető állatokra vonatkozóan a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet alapján vezetett nyilvántartásban a legeltethető állatállomány tartójaként, valamint fentiek szerinti állattartó adott évben nem tesz eleget a vonatkozó rendelkezéseknek, akkor adott évben a gyep földhasználati kategória valamennyi táblája elutasításra kerül.

Akkor is elutasításra kerül az adott évben a gyep földhasználati kategória, ha az adott évben a kedvezményezett a gyep területei esetében, nem éri el a minimum 0,2 ÁE/ha/év állatsűrűséget (legeltethető állat tartásával).

Kifizetési kérelemmel kapcsolatos jogkövetkezmények

Ha a támogatási időszak alatt

- a kedvezményezett egynél több alkalommal nem nyújt be kifizetési kérelmet, vagy
- egynél több alkalommal elutasításra kerül a kifizetési kérelem, vagy
- legalább egy alkalommal a kedvezményezett nem nyújt be kifizetési kérelmet és legalább egy alkalommal elutasításra kerül a kifizetési kérelem, akkor a teljes támogatott terület a támogatási időszak lejáratáig kizárásra kerül a támogatásból és a teljes támogatott területre vonatkozóan már igénybe vett teljes támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.

Ha a támogatási időszak alatt egy adott KET vonatkozásában

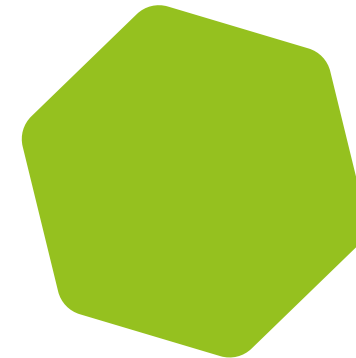
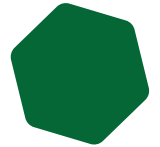
- a kedvezményezett egynél több alkalommal nem nyújt be kifizetési kérelmet, vagy
- egynél több alkalommal elutasításra kerül a KET valamennyi táblája, vagy
- legalább egy alkalommal a kedvezményezett nem nyújt be kifizetési kérelmet és legalább egy alkalommal elutasításra kerül a KET valamennyi táblája,

akkor az adott KET a támogatásból a támogatási időszak lejáratáig kizárásra kerül és a KET vonatkozásában már igénybe vett teljes támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.

Ha a tábla az ellenőrzéseket követő mérete nem éri el a 0,25 ha nagyságot, akkor az érintett tábla az adott évre vonatkozóan elutasításra kerül.

Amennyiben a kifizetési kérelem alapján, az adott földhasználati kategóriában a kifizetési kérelem ellenőrzései után tényszerűen megállapított táblák összterülete nem éri el az 1 ha nagyságot, akkor az adott évre az érintett földhasználati kategória valamennyi táblája szintén elutasításra kerül.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a szankciók jelen kiadványban nem teljeskörűen kerülnek ismertetésre, ezért kérjük, hogy ezekről tájékozódjon a pályázati felhívásban is.

9. Az egyes előírásokhoz kapcsolódó kiegészítő információk

9.1 Gazdálkodási Napló (GN) vezetése

Az ökológiai gazdálkodás támogatást igénylő és azt elnyerő gazdálkodóknak a gazdaságuk teljes területére vonatkozóan naptári évente az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV. 9.) AM rendelet (a továbbiakban: 15/2024. (IV. 9.) AM rendelet) szerinti gazdálkodási naplót kell vezetniük papír alapon vagy elektronikus módon. A GN kitöltéséhez kapcsolódó segédlet a NÉBIH honlapján közleményben kerül közzétételre.

A kedvezményezett a kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése érdekében

- a gazdasága teljes területén elvégzett tevékenységekről,
- a művelet teljes kötelezettségvállalási időszakát érintően,
- minden év január 1-jétől december 31-ig tartó időszakra vonatkozóan folyamatosan vezeti a GN-t.

Mindezek mellett a gazdálkodási napló meghatározott adatait –a NÉBIH honlapján elérhető e-GN felületen kell rögzíteni és benyújtani a tárgyévet követő év január 31. napjáig.

A gazdálkodási napló vezetésére mindenképpen érdemes gondot fordítani, mert vezetésének hiánya az adott évre vonatkozó kizárást, hiányos vezetése 10%-os szankciót, míg az eGN be nem küldése 15%-os szankciót eredményezhet adott évi kifizetés vonatkozásában. A fenti dokumentumoknak a helyszíni ellenőrzés időpontjában papír alapon is rendelkezésre kell állniuk, és be kell tudni mutatni azokat a helyszíni ellenőrnek.

A gazdálkodási napló eredeti példányát – amely lehet papír formátumú, illetve elektronikus alapú – a támogatási időszak végét követő tizedik év végéig (2039. december 31-ig) meg kell őrizni.

9.2 Tápanyag-gazdálkodási terv készítése

A szántó és ültetvény földhasználati kategóriák esetében tápanyag-gazdálkodási tervet kell készíteni évente, **talajvizsgálati eredmények, , vagy egyszerűsített mérlegszámítási módszer alapján**, szeptember 30-ig, a tervezett termés- szinthez meghatározott tápanyagigény figyelembevételével a következő évre vonatkozóan.

Amennyiben az adott növénykultúra betakarítására szeptember 30-át követően kerül sor, a következő növényre vonatkozó tápanyag-gazdálkodási terveket a betakarítást követően 30 napon belül kell elkészíteni.

A 2025. évre vonatkozóan a tervet 2025. évi egységes kérelem benyújtási határidejének utolsó napjáig el kell készítenie. Az előző évre vonatkozó tápanyag-gazdálkodási tervet az adott évet követő év január 1. és január 31. között, az adott évre vonatkozóan a e-GN részeként, elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül be kell nyújtani a NÉBIH-hez. A tápanyag-gazdálkodási tervek, a talajvizsgálattal kapcsolatos valamennyi dokumentum eredeti példányát 2039. december 31-ig meg kell őrizni és a helyszíni vizsgálat során rendelkezésre kell bocsátani.

Szántó és ültetvény földhasználati kategóriák esetében a tápanyag-gazdálkodási terv készítésére a tervezhető, célzott tápanyag-utánpótlás megvalósítása érdekében van szükség. A tápanyag-gazdálkodási terv elkészítése során meg kell határozni a kijuttatható elemekre vonatkozó hatóanyag hektáronkénti maximális mennyiségét. Amennyiben az adott évben ugyanazon táblán több növénykultúra kerül termesztésre, minden növénykultúra esetében külön tápanyag-gazdálkodási tervet kell készíteni. A vegyes vagy keverék hasznosítás egy növénykultúráként veendőek figyelembe.

Az elkészített tervektől való eltérést a gazdálkodási naplóban dokumentálni kell az eltérés indoklásával együtt, és a támogatást igénylőnek a tápanyag-gazdálkodási tervet is módosítania kell az eltérésnek megfelelően.

9.3 Legeltetésre vonatkozó speciális szabályok

Gyepgazdálkodás esetén a támogatási kérelem benyújtásához szükséges saját állatállománnyal rendelkezni a kötelezettségvállalás teljes időtartama alatt. Legeltetéses gyepgazdálkodás esetén biztosítani kell a minimum 0,2 ÁE/ha legeltetési sűrűséget. A támogatást igénylő ezt csak az állat tartójaként, saját állatok legeltetésével teljesítheti.

A legeltethető állatállományra vonatkozó előírások betartása - a KAP-RD20-1-24 Ökológiai gazdálkodás támogatása felhívás szempontjából támogatott összes gyep-

terület (kaszáló és legelő) (a továbbiakban: ÖKO 2025-2029) támogatott gyepterület és - a KAP-RD19-1-24 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések felhívás szempontjából támogatott összes gyepterület (kaszáló és legelő) (a továbbiakban: AKG 2025-2029) támogatott gyepterület figyelembevételével történik. Ez azt jelenti, hogyamennyiben az adott gazdálkodónak AKG és ÖKO támogatott területei is vannak, akkor a minimális legeltetési sűrűség meghatározásához az ÖKO 2025-2029és az AKG 2025-2029támogatásba vont összes legelőterülethez viszonyítják az azokon legelő állatállományt.

$$\text{Állatsűrűség} = \frac{\text{az adott évre, a legeltethető állatfajokra meghatározott napi állományadatok éves átlaga alapján számított állategység}}{\text{ÖKO 2025-2029 támogatott gyepterület + AKG 2025-2029 támogatott gyepterület}}$$

Az így megkapott eredmény képezi azt az állatsűrűséget, amely összehasonlításra kerül az előírt állatsűrűségi minimummal.

Tehát a legeltetéses gyepgazdálkodás támogatásban egyrészt az a kedvezményezett részesülhet, aki a művelet teljes kötelezettségvállalási időszaka alatt a legeltethető állatokra vonatkozóan a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet alapján vezetett nyilvántartásban a legeltethető állatállomány tartójaként a művelet kötelezettségvállalási időszakának első napjától folyamatosan szerepel, valamint eleget tesz:

- a szarvasmarhafélékre vonatkozóan a szarvasmarha fajok egyedeinek jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 99/2002. (XI. 5.) FVM rendeletben,
- a lófélékre vonatkozóan a lófélék egyedeinek azonosításáról szóló 110/2013. (IV. 9.) Korm. rendeletben,
- a juh- és kecskefajokra vonatkozóan a juh- és kecskefajok egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 182/2009. (XII. 30.) FVM rendeletben előírt, az állatállományra vonatkozó bejelentési kötelezettségeknek.

A kifizetési kérelem adminisztratív ellenőrzése során az állategységhez kötött kötelezettség vizsgálatok az előző bekezdésben hivatkozott nyilvántartásokban szereplő legeltethető fajok esetében a kifizetési kérelem benyújtásának évére meghatározott napi állományadatok éves átlaga alapján számított állategységet kell figyelembe venni – akkor is, ha a tárgyév közben kerül létesítésre/megszüntetésre tenyészet, vagy kerül bejelentés/megszüntetésre tartási hely – amelyet a Kincstár kizárólag a hivatkozott nyilvántartásokból állapít meg.

9.4 Ültetvényekre vonatkozó speciális szabályok

Az ültetvény földhasználati kategóriában – a faiskola és csemetekert kivételével – minden a 38-40. oldalon lévő táblázat szerinti gyümölcsfaj támogatásra jogosult.

Eltérő támogatási összegek kerültek meghatározásra extenzív gyümölcsültetvény, intenzív gyümölcsültetvény és szőlő ültetvény kategóriákra.

Az ültetvény földhasználati kategória keretében azon területek támogathatók, melyeken a kötelezettségvállalási időszak első napján (2025. január 1-jén) már eltelepített ültetvény található, vagy a támogatási kérelemben tett nyilatkozat alapján eltelepítésre kerül az ültetvény legkésőbb a 2026. évi egységes kérelem szankciómentes benyújtásának jogvesztő határidejéig.

A 2025. január 1. napját követően eltelepített ültetvények esetében is csak a gyümölcsültetvény-kataszteri nyilvántartásban szereplő ültetvények támogathatóak.

A támogatott hasznosítások a tárgyévi egységes kérelem benyújtásáról szóló kincstári közlemény mellékletét képező hasznosítási kódтарban kerülnek megjelölésre.

A támogatási kérelem benyújtásakor még nem termő ültetvény is támogatható.

Az ültetvények esetében lehetőség van a támogatási időszakon belül az ültetvény kivágására és újratelepítésére. Erre számos részletszabály vonatkozik, melyeket a pályázati felhívás részletesen kifejti, a legfontosabbakat pedig az alábbiakban ismertetjük.

Ültetvénycserére (kivágásra és újratelepítésre)

Az ültetvénycserére rendelkezésre álló időszak meghosszabbításra került.

Ültetvénycserére abban az esetben van lehetőség, ha az ültetvény kivágására

- az adott év október 1. napja után kerül sor és az ültetvény újratelepítése legkésőbb a kivágást követő évben az egységes kérelem benyújtásának jogvesztő határ napjáig megtörténik, vagy
- adott év január 1. napját követő kivágás esetén a kivágás évében az egységes kérelem benyújtásának jogvesztő határnapjáig megtörténik az újratelepítés.

További feltétel, hogy a kivágott ültetvény és a telepíteni kívánt ültetvény ültetvénycsoportja nem térhet el egymástól.

2029. október 1 után kivágott ültetvény esetén nincs újratelepítési kötelezettség.

2029. október 1. után kivágott ültetvényterületet 2029. december 31. napjáig nem lehet az ültetvény földhasználati kategóriától eltérő hasznosítással hasznosítani.

1. **Újdonság! Ültetvény kivágása és újratelepítése már nem csak a teljes KET területen lehetséges. KET-en belül van részleges újratelepítésre is lehetőség, amennyiben ugyanaz az ültetvénycsoport kerül eltelepítésre.**

Előző időszakhoz képest újdonság, hogy az extenzív gyümölcsültetvény kivágása és újratelepítése esetén az újratelepített ültetvénynek is el kell érnie a felhívás 7. melléklet 1. táblázata szerint meghatározott extenzív ültetvényekre vonatkozó minimális tőszámot.

Extenzív gyümölcsültetvény kivágása és újratelepítése esetén, ha az újratelepített ültetvény tőszáma meghaladja az intenzív gyümölcsültetvény minimális tőszámát, abban az esetben a KET ültetvénycsoportja nem változik, az továbbra is extenzív gyümölcsültetvény marad.

Intenzív gyümölcsültetvény kivágása és újratelepítése esetén az újratelepített ültetvénynek is el kell érnie a felhívás 7. melléklet 1. táblázata alapján az intenzív ültetvényekre meghatározott minimális tőszámot

2. Ha az ültetvénykivágás anélkül történt, hogy a kivágott, támogatási jogosultsággal érintett ültetvényt újratelepítenék, akkor legkésőbb az egységes kérelem szankciómentes benyújtásának jogvesztő határnapjáig a visszatelepítés nélkül kivágott terület nagyságához igazodó visszavonási kérelmet kell benyújtania az Államkincstárnak. A visszavont területre kifizetett támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül, továbbá a visszavonással érintett terület támogatási jogosultsága megszűnik.
3. Amennyiben a KET egészén vagy részén vis maior esemény miatt nem lehetséges az ültetvény meghatározott időszak alatti újratelepítése, akkor a KET egészére vagy részére a kivágott terület nagyságához igazodó vis maioros visszavonási kérelmet kell benyújtania az Államkincstárhoz. A visszavonási kérelem benyújtásának elmaradását úgy kell tekinteni, hogy a kivágás az újratelepítés szándékával történt és az újratelepítés a meghatározott időszak alatt elvégzésre került.
4. A kivágás és újratelepítés bejelentésére határidőn túl nincs lehetőség, hiánypótlásnak helye nincs. (2 pont)
5. Kizárólag a KET azon részére nyújtható be kifizetési igénylés, amelyen található eltelepített ültetvény.

10. Miben segít a NAK?

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara egyik legfontosabb feladatának tekinti, hogy tagjait a támogatási lehetőségekről és az ebből adódó kötelezettségekről naprakész információkkal lássa el.

A falugazdász-hálózat, valamint a NAK szakmai koordinációja alá tartozó és a kamara által kezelt névjegyzékben szereplő szaktanácsadók segítséget nyújtanak a támogatási kérelmek benyújtása kapcsán is. A falugazdászok térítésmentesen tájékoztatást nyújtanak a támogatási feltételekről, a pontozási szempontokról, valamint segítenek a támogatási kérelmek elkészítésében, illetve az elektronikus beadófelület elérésében.

Amennyiben élni kíván ezen szolgáltatások bármelyikével, javasoljuk, hogy mielőbb keresse fel falugazdászát, szaktanácsadóját, hiszen a 2024 őszén meghirdetett Ökológiai gazdálkodás támogatása pályázati felhívás megismerése és a szükséges gazdálkodói döntések meghozatala időigényes folyamat. Tekintettel arra, hogy a gazdálkodók az ÖKO támogatáshoz való csatlakozással 5 évre vállalnak kötelezettséget, az előírások körültekintő megismerése, a támogatási kérelem (pályázat) pontos elkészítése különösen fontos.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara www.nak.hu internetes oldalán naponta frissülő hasznos információkat találhat. Ezen a honlapon tájékozódhat továbbá az Ön lakóhelyéhez legközelebb eső falugazdász iroda elérhetőségéről is valamint a névjegyzékben szereplő, az Ökológiai gazdálkodás támogatása témakörben szaktanácsadási tevékenységre jogosult szaktanácsadók elérhetőségeiről.

11. Melléklet: Fogalomtár

Agrártámogatási jogviszony: a támogató és a kedvezményezett között létrejövő valamennyi jogviszony, ideértve a kifizetéssel nem járó intézkedéseket és az abban való részvételt is;

Állandó gyepterület és állandó legelő: gyeppel vagy egyéb egynyári takarmánynövény természetes (vetés nélküli) vagy művelés útján (vetéssel) történő termesztésére használt, a mezőgazdasági üzem vetésforgójában legalább öt éve nem szereplő földterület, valamint, amennyiben a tagállamok úgy döntenek, olyan földterület, amelyet legalább öt éve nem szántottak fel, nem műveltek meg, vagy nem vetettek be újra különböző típusú gyeppel vagy egyéb egynyári takarmánynövényekkel. E földterület otthont adhat egyéb, legeltetés céljára alkalmas fajoknak is, például cserjéknek vagy fáknak, továbbá, amennyiben a tagállamok úgy döntenek, egyéb, takarmányként szolgáló fajoknak, például cserjéknek vagy fáknak, feltéve, hogy a gyeppel és az egyéb egynyári takarmánynövények túlsúlyban maradnak. (A közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: (EU) 2021/2115 rendelet) 4. cikk (3) bekezdés c) pontja szerinti meghatározás);

Állategység (ÁE): a különböző állatfajok állományának együttes számbavételére alkalmas, a „Cover note on output and result indicators” dokumentum IV. mellékletében szereplő 2. tábla szerint meghatározott egyenérték;

Állattartó: az a természetes személy vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki/amely a tartott állatokért, illetve egy adott létesítmény üzemeltetéséért akár állandó, akár ideiglenes jelleggel felelős (a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet szerint meghatározás);

Átállási időszak: a nem ökológiai gazdálkodásról az ökológiai gazdálkodásra való átállásra meghatározott átmeneti időszak, amelynek folyamán már az ökológiai gazdálkodásról szóló rendelkezések alkalmazására kerül sor;

Beavatkozás: a KAP Stratégiai Tervben meghatározott támogathatósági feltételekhez kötött, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról (a továbbiakban: EMGA) vagy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról (a továbbiakban: EMVA) nyújtott egyes támogatási eszköz;

Célok: tagállamok által az (EU) 2021/2115 rendelet 107. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett beavatkozási stratégiáik keretében az eredménymutatókra vonatkozóan előzetesen megállapított, a KAP stratégiai terv időszakának végére elérendő értékek;

Egységes kérelem: a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 69. cikk (1) – (2) bekezdése alapján, az (EU) 2022/1173 rendelet 8–9. cikke szerint benyújtásra kerülő támogatási, illetve kifizetési kérelem;

ENAR: a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet alapján a szarvasmarha-, a juh- és kecskefélék Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszereinek, valamint a Sertés Nyomonkövetési Rendszernek az összefoglaló elnevezése;

Feltételelenség: (EU) 2021/2115 rendelet 12. cikke és III. melléklete, valamint a feltételelenségről szóló jogszabály szerinti egységes feltételrendszer (a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 10. § 6. pontja szerinti meghatározás);

Fizikai blokk: földterülethez kapcsolódó intézkedésekre vonatkozó eljárások céljára kialakított, a mezőgazdasági művelés szempontjából több éven keresztül állandó, terepen azonosítható határokkal rendelkező összefüggő földterület (a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerről szóló 22/2024. (IV. 9.) AM rendelet szerinti meghatározás);

Földhasználati kategória: szántó, gyeperület, ültetvény;

Főnövény: az a növény, amelyet az adott évben a földhasználó az adott évi egységes kérelemnek benyújtásakor első növényként jelöl meg (az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV.19.) AM rendelet szerinti meghatározás);

Gazdálkodási napló: a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) által rendszeresített, az agrárpolitikáért felelős miniszter által jóváhagyott és a NÉBIH honlapján közleményben közzétett nyomtatvány és annak adattartalma szerinti napló,

vagy a NÉBIH honlapján elérhető elektronikus felület, beleértve a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet 30. §-a szerinti permetezési naplót is (az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV.19.) AM rendelet szerinti meghatározás);

Gyógy-, aromás- és fűszernövény: az adott évi Egységes Kérelem benyújtásáról szóló Kincstár közleményben megjelentetett hasznosítási kódokban gyógy-, aromás- és fűszernövények jelölt növények;

Gazdaság teljes területe: a támogatási kérelem bírálása szempontjából a 2024. évi egységes területalapú támogatási kérelmében szereplő összes szántó, gyeperület és ültetvény hasznosítási módú terület, míg a kötelezettségek és előírások szempontjából a kedvezményezett által mezőgazdasági tevékenység céljából hasznosított területek összessége;

Hajtatásos termesztés: zárt légtérű berendezésben (fóliasátor vagy üvegház) történő növénytermesztés;

Hasznosítás: a mezőgazdasági területen az adott támogatási jogcímről szóló miniszteri rendeletben vagy pályázati felhívásban előírt növényfaj, növényfajta vagy azok keverékének közvetlen földterület-kapcsolattal történő termesztése, vagy a mezőgazdasági földterület parlagoltatása (az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV.19.) AM rendelet szerinti meghatározás);

Homogén ültetvény: legalább 95%-ban egy növényfaj azonos vagy különböző korú egyedeiből álló ültetvény;

Ideiglenes gyeperület: olyan gyeperület vagy egyéb, a herefélék (*Trifolium*) és a lucernafélék (*Medicago*) nemzetségébe tartozó fajok és ezek kizárólagos keverékei alkotta növényállományok kivételével a 15/2024. (IV.19.) AM rendelet 1. mellékletben felsorolt fajokból álló takarmánynövény vetés nélküli vagy vetéssel történő termesztésére használt földterület, amely a telepítéstől számítva öt évnél fiatalabb, és nem az állandó gyeperület visszaállítási kötelezettség okán került telepítésre (az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV.19.) AM rendelet szerinti meghatározás);

Indikátor: az uniós jogszabályokban és a programban nevesített, valamint az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter által vezetett minisztérium által meghatározott, eredményt vagy teljesülést mérő mutató;

Intézkedés: a KAP Stratégiai Terv által tartalmazott egyes beavatkozások, valamint nemzeti hatáskörben nyújtott egyes agrártámogatások és egyéb, támogatás kifizetésével nem járó piacsabályozási beavatkozások;

Irat: a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló törvény szerinti irat, ideértve a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti okirat, közokirat és magánokirat, illetve az egyes intézkedésekkel kapcsolatban keletkezett egyéb iratok;

Jogszerű földhasználó: KAP Vhr.) 61. § (4) bekezdése szerinti feltételeknek megfelelő kedvezményezett;

KAP Stratégiai Terv: az (EU) 2021/2115 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett KAP stratégiai terv;

KAP törvény: a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény

KAP végrehajtási rendelet (KAP Vhr.): a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet

Kedvezményezett: a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény (a továbbiakban: KAP törvény) 10. § (1) bekezdés 12. pontja szerinti kedvezményezett;

Kedvezményezetti Nyilvántartási Rendszer (KNYR): KAP törvény) 10. § (2) bekezdése, valamint 21-23. § szerinti nyilvántartási rendszer;

Kérelemre nyilvántartásba vett kedvezményezett: a KNYR-ben beazonosított és támogatási azonosítóval rendelkező kedvezményezett, aki, vagy amely kérte a nyilvántartásba vételét;

Kizárás: a kedvezményezett támogatási jogosultságának megszüntetése egy adott terület vonatkozásában

Kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület (a továbbiakban KET): a KET az a terület, amely EOY koordináták alapján beazonosított, egy kedvezményezetthez köthető, egy tematikus előírás csoportba bevont, szőlő- és gyümölcsültetvény esetén egy ültetvény csoportba (extenzív gyümölcsültetvény, intenzív gyümölcsültetvény, szőlőültetvény) tartozó növényfajokkal hasznosított, a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (a továbbiakban: MePAR) egy fizikai blokkján belüli, térképileg egyértelműen lehatárolt, összefüggő földterület

Központi Elektronikus Szolgáltató Rendszer: az elektronikus közszolgáltatások nyújtását, illetve igénybevitelét támogató központi informatikai és kommunikációs rendszer;

Legeltethető állatok: szarvasmarha, bivaly, juh, kecske, ló, szamár, öszvér;

Magyar Államkincstár (Kincstár): Nemzeti Kifizető Ügynökség, a Nemzeti Irányító Hatóság közreműködő szerve;

Méhlegelő: legalább nyolc, a 9. melléklet szerinti növényfajból álló, megfelelő fajösszetétellel kialakított, a beporzó rovaroknak a lehető leghosszabb időtartamig megfelelő táplálékot biztosító, legalább tárgyév szeptember 30-ig fennálló növénykultúra;

Mérési tűréshatár: a helyszíni vizsgálat vagy távérzékelés ellenőrzés során a bejelentett területi elem tekintetében használt tolerancia érték, mely egyenlő a méréssel érintett területi elem kerületének 1 méterrel – erdőterületet érintő mérések esetén 2 méterrel – létrehozott szorzatával, amely abszolút értékben nem haladhatja meg az 1,0 hektárt (az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV.19.) AM rendelet szerinti meghatározás);

Mezőgazdasági parcella azonosító rendszer (MePAR): egy fizikaiblokk-alapú, (EU) 2021/2116 rendelet 68. cikk (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően létrehozott, a földterület használatához kapcsolódó, az (EU) 2021/2115 rendelet III. címében, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott egyes intézkedésekkel összefüggő eljárások kizárólagos, országos földrajzi azonosító és információs rendszere, valamint annak adatbázisa (22/2024. (IV. 9.) AM rendelet szerinti meghatározás);

Mezőgazdasági termelő: az (EU) 2021/2115 rendelet 3. cikk 1. pontja szerinti természetes vagy jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek csoportja, aki vagy amely a (EU) 2021/2115 rendelet 4. cikk (2) pontja alapján meghatározott mezőgazdasági tevékenységet folytat;

Mezőgazdasági tevékenység:

- a) mezőgazdasági termékek termelése, tenyésztése vagy termesztése, ideértve a betakarítást, a fejtést, az állattenyésztést és a mezőgazdasági célból történő állattartást,
- b) egy mezőgazdasági terület olyan állapotban tartása, hogy a szokásos mezőgazdasági módszereken és gépeken túlmutató előkészítés nélkül alkalmas legyen legeltetésre vagy növénytermesztésre, vagy

c) a 16. §-ban meghatározott minimumtevékenységek elvégzése a természetes módon legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartott mezőgazdasági területeken

(az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV.19.) AM rendelet 1. § 46. pont szerinti meghatározás);

Mezőgazdasági üzem teljes területe:

- a támogatási kérelem tartalmi értékelése szempontjából a 2024. évi egységes területalapú támogatási kérelmében szereplő összes szántó, gyeper és ültetvény hasznosítási módú terület, míg
- a kötelezettségek és előírások szempontjából a (EU) 2021/2115 rendelet 3. cikk 2. pontja szerinti, Magyarországon található üzem teljes területe;

MobilGazda: a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvényben kapott felhatalmazás alapján a Nemzeti Kifizető Ügynökség által a kedvezményezettek számára biztosított, a digitális állampolgárság egyes szabályairól szóló 321/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet 15. §-a szerinti ügyintézkést célzó interaktív alkalmazás;

Monitoring-adatgyűjtés: az (EU) 2021/2115 rendelet 7. cikke szerint meghatározott mutatókra vonatkozóan végrehajtott, az intézkedések megkezdésekor, valamint a célokhoz, mérőföldköveihez viszonyított előrehaladásának, hatásának mérésére szolgáló az (EU) 2021/2115 rendeletnek a KAP stratégiai tervek értékelése, valamint a monitoringhoz és értékeléshez szükséges információgyűjtés tekintetében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2022/1475/EU (2022. szeptember 6.) bizottsági rendelet szerinti adatok rendszeres gyűjtése;

Művelet végrehajtására rendelkezésre álló időszak (kötelezettségvállalás időszak):

2025. január 1. napjától 2029. december 31. napjáig vagy a támogatási jogosultság megszűnéséig tartó időszak;

Natura 2000 terület: az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 5. §-ának előírásai szerint a MePAR-ban fizikai blokkon belül folt szinten lehatárolt terület;

Nitrát-érzékeny terület: 43/2007.(VI.1) FVM rendelet szerint MePAR blokk szinten lehatárolt a 27/2006 (II.7) Korm. rendelet 5. §-ban meghatározott terület.

Ökológiai gazdálkodói tanúsítvány: a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításáról, előállításáról, forgalmazásáról, jelöléséről és ellenőrzésének eljárásrendjéről szóló 34/2013. (V. 14.) VM rendelet 11. § (1) bekezdésében meghatározott tanúsítvány;

Ökológiai státuszú földterület: az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. május 30-i 2018/848/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 2018/848/EU rendelet) alapján az ökológiai gazdálkodásra átállt terület;

Részleges kizárás: a földhasználati kategóriába bevitt földterület vagy a kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület egy részét érintő területcsökkentés;

Szántó: szántóföldi növénytermesztés céljából megművelt földterület;

Talajtakarás nélküli pihentetett terület: az a legalább 0,25 hektár nagyságú szántóterület, amelyen január 1. és július 14. között semmilyen növénykultúrát nem vetnek vagy telepítenek és nem takarítanak be, és amelyen kizárólag a tisztító kaszálást és a mechanikai gyomirtást végezhetnek (a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 16/2024. (IV. 9.) AM rendelet szerinti meghatározás);

Tanúsítási szerződés: a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításáról, előállításáról, forgalmazásáról, jelöléséről és ellenőrzésének eljárásrendjéről szóló 34/2013. (V. 14.) VM rendelet 10. § (4) bek-ben meghatározott szerződés;

Tábla: egy kedvezményezett által használt, legkisebb azonos hasznosítású, összefüggő földterület és a hozzá kapcsolódó nem termelő tájképi elem, illetve egyéb tájképi elem és tábla elválasztó sáv, amelyet nem metsz kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület, és amelyen egy kedvezményezett egy növényfajt termeszt, beleértve a gyepeket, a takarmánykeverékeket és a vegyes gyümölcsösöket is;

Támogatási azonosító: a KNYR keretében megállapított, a kedvezményezett beazonosítását szolgáló szám;

Támogatási kérelem: a Kincstár elektronikus kérelem-beadási felületén (www.mvh.allamkincstar.gov.hu), erre a célra rendszeresített elektronikus formanyomtatvány;

Támogatási Okirat: az agrártámogatási jogviszony létrejötténél a támogató a támogatási kérelemre hozott jóváhagyó döntését tartalmazó okirat;

Támogatott terület: támogatási okiratban jóváhagyott terület;

Tápanyag-gazdálkodási terv: a talajvizsgálat alapján számított, ezek hiányában egysze-

rúsított mérlegszámítási módszer alapján a tervezett termésszinthez meghatározott tápanyagigényhez kialakított szervestrágyával, műtrágyával vagy egyéb, a növénytáplálás céljából legfeljebb kijuttatandó hatóanyagok évenkénti mennyiségét meghatározó terv;

Tarló: A január 1-től augusztus 31-ig tartó pihentetési időszak alatt tarlómaradvánnyal illetve spontán megjelenő zöld növényzettel borított terület, ahol kaszálással vagy szarvázással megakadályozták a virágzást és a szaporítóképletek kialakulását.

Tartási hely: bármely olyan, egy járványügyi egységet képező létesítmény, építmény vagy fedetlen gazdaság esetén bármely olyan hely, ahol a 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet (1) bekezdés szerinti állatokat állandó vagy időszakos jelleggel tartanak, vagy ahol ilyen állatok tartózkodnak, beleértve a vágóhidakat, a halfeldolgozókat, a keltető üzemeket és az állati melléktermék- feldolgozókat. Több létesítmény, építmény egy tartási helynek tekintendő, ha az állatok egymással közvetlenül érintkezhetnek, függetlenül az ott tartott állatok fajtájától, hasznosítási módjától. Amennyiben egy tartási helyen több tenyészet található, úgy azoknak azonos állategészségügyi minősítésűnek kell lenniük (a helyek, a tenyészetek tartási és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet szerinti meghatározás):

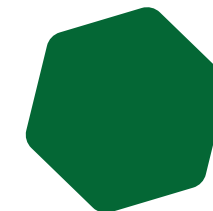
Tárgyév: a kötelezettségvállalási időszak adott évének január 1. napjától december 31. napjáig tartó időszaka;

T-ülőfa: Vártamadarak zsákmányszerzését – ezáltal a mezőgazdasági területek rágcsálóállományának szabályozását - segítő, olyan T alakú, időtálló keményfa szerkezet, melynek legalább 5 cm átmérőjű és 50 cm hosszúságú ülőfelülete vízszintesen, a talajfelszíntől legalább 150 cm magasságban helyezkedik el;

Visszavonási kérelem: a kedvezményezett által benyújtott, a kötelezettségvállalással érintett területek csökkentésére irányuló módosítási kérelem

Vegyes gyümölcsös: olyan tábla, amely több különböző fajú, hektáronként minimum 240 darab 7. melléklet 1. táblázatában szereplő haszonnövény tartalmaz.

Zöldugar: olyan, legalább tárgyév szeptember 30-ig fennálló zöldnövényi borítottság, amelyet a 8. melléklet szerinti legalább három faj – amelyből egy évelő szálas pillangós – vetésével alakítottak ki;

Felelős kiadó: Papp Zsolt György elnök, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Elérhetőségek: 1115 Budapest, Bartók Béla út 105-113.
+36 80 900 365
ugyfelszolgalat@nak.hu
www.nak.hu

Felelős szerkesztő: Gergely Márta Julianna
Lektor: Hollósi Aranka Zsófia
Olvasószerkesztő: Csákó Mónika
Kreatív vezető: Nagy-Nizák Júlia
Kiadvány- és borítóterv: Nagy-Tószegi Bálint
Grafikai tervező, tördelő: Morvai Péter
Kiadja: © Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – minden jog fenntartva
Kiadás: 2024. évi első kiadás
Átdolgozott, frissített kiadás

ISBN 978-615-6564-42-9

